

Jaarverslag 2023

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2	Overzicht collectieve diensten 2023	19	Jaarrekening 2023	35
Voorwoord	3	Centrale diensten	19	Balans per 31 december 2023	35
Samenvatting	4	Overige diensten	19	Staat van baten en lasten over 2023	36
NLPO in 2023	5	Kengetallen lokale publieke media-instellingen 2023	21	WNT-verantwoording 2023 NLPO	37
Missie en visie	5	Kaart NLPO streekomroepen	22	Bezoldiging topfunctionarissen	37
Strategische doelen en (kern)activiteiten 2023	6	De organisatie van de NLPO	23	Toezichthoudende topfunctionarissen	38
Bouwsteen 1. Professionele lokale omroep	7	Raad van Bestuur	24		
Speerpunt 1 – Wijziging wetgeving, procedures en regelgeving	7	Raad van Toezicht	25		
Speerpunt 2 – Versterking programma voor deskundigheidsbevordering en talentontwikkeling	10	College van Omroepen	26		
Speerpunt 3 – Kwaliteitsimpuls vrijwillige inzet	11	Klankbordgroepen NLPO	27		
Speerpunt 4 – Kwaliteitsimpuls ‘good governance’	11	Klankbordgroep Sectorontwikkeling algemeen	28		
Bouwsteen 2. Toegankelijke lokale omroep	12	Klankbordgroep Collectieve diensten	28		
Speerpunt 5 – Toekomstbestendige distributie van de lokale omroep	12	Klankbordgroep Professionalisering	28		
Speerpunt 6 – Beter bereik en nieuwe doelgroepen	13	Klankbordgroep Lokaal Toereikend Media-aanbod	28		
Bouwsteen 3. Verbindende lokale omroep	14	Ontwikkelingen in 2023	29		
Speerpunt 7 – Samenwerking binnen het publiek bestel	14	Ontwikkelingen en gevoerd beleid	29		
Speerpunt 8 – Nieuwe partners	15	Ontwikkelingen governance	30		
Bouwsteen 4. Collectieve lokale omroep	16	Maatschappelijke ontwikkelingen en uitdagingen	30		
Speerpunt 9 – Interactie, participatie en binding	16	Organisatieontwikkeling	30		
Speerpunt 10 – Onderzoek, data en kennis	18	Verslag Raad van Toezicht	31		
Speerpunt 11 – Uitbreiding collectieve dienstenportfolio	18	Verslag College van Omroepen	32		
		Verslag Klankbordgroepen	34		

Voorwoord

Het is maar goed dat we de toekomst niet kunnen voorspellen. Sinds de NLPO eind 2022 haar jaarplan voor 2023 publiceerde, is de politieke context binnen en buiten Nederland drastisch gewijzigd. Gelukkig blijft de steun in Den Haag voor de versterking van de lokale publieke omroep onverminderd groot en heeft de NLPO het roer recht kunnen houden.

In het voorjaar van 2023 presenteerde de toenmalige staatssecretaris Uslu een Visiebrief namens het kabinet met een voorstel voor de stelselwijziging van de lokale publieke omroep. Deze wijziging omvat een volledig herziene wettelijke opdracht, ondersteund met extra rijksmiddelen, uitgevoerd door tachtig streek-omroepen als volwaardig en onderscheidend onderdeel binnen het publieke mediabestel, en een nieuwe rol voor de NLPO. De nieuw verkozen Tweede Kamer stemde eind 2023 in met de uitwerking van deze plannen in een wetsvoorstel.

Hierdoor kunnen we vol vertrouwen vooruitzien! De NLPO heeft samen met het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek al belangrijke stappen gezet richting het nieuwe stelsel. Een subsidieregeling stelt omroepen in staat de noodzakelijke transformatie te doorlopen. Daarnaast maken we met een uitgebreid opleidingsaanbod en begeleiding door de NLPO de sector sterker en klaar voor de toekomst. Dankzij de extra investeringen en maatregelen gericht op professionalisering en versterking van de sector, zijn lokale omroepen steeds beter in staat uitvoering te geven aan de publieke mediaopdracht op lokaal niveau.

Juist in een tijd waarin de wereld soms in brand lijkt te staan, is er meer dan ooit behoefte aan overzicht en verbinding dichtbij. De lokale omroep speelt hierin een cruciale rol. Samen met onze landelijke en regionale collega's laten we bovendien zien dat het geheel meer is dan de som der delen. Zo heeft de NLPO samen met de NOS en de RPO de fundamenten gelegd voor een publiek journalistiek huis.

Met de RPO sloten we bovendien een journalistieke alliantie, allemaal bedoeld om de lokale nieuwsvoorziening voor iedereen in Nederland te verbeteren.

Het steeds concreter wordende toekomstperspectief heeft enorm veel positieve energie losgemaakt in de sector. De lokale omroep leeft meer dan ooit tevoren. We worden gevonden en gewaardeerd. Dit is de verdienste van alle lokale omroep-medewerkers en vrijwilligers die dag in dag uit klaarstaan voor hun omroep. Ook in 2023 deden zij er alles aan om de overgang naar het vernieuwde stelsel tot een succes te maken – samen met partners als het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek, de VNG, het Commissariaat voor de Media en het ministerie van OCW. Samen met hen blijven we werken om op de ingeslagen, succesvolle weg door te gaan. Op naar 2027!

Marc Visch

Directeur-bestuurder

Samenvatting

Beleidsplan

2023 markeerde de start van een nieuwe meerjarenbeleidsperiode van de NLPO. Vanuit een aangescherpte visie en missie heeft de NLPO gewerkt aan de strategische doelen uit het NLPO Meerjarenbeleidsplan 2023-2027:

- Professionele lokale omroep
- Toegankelijke lokale omroep
- Verbindende lokale omroep
- Collectieve lokale omroep

De NLPO werkt door middel van speerpunten aan het behalen van de strategische doelen. Dit jaarverslag beschrijft welke bijbehorende activiteiten de NLPO ondernam en de effecten op de organisatie en de sector.

De organisatie werkte daarnaast aan de voorbereidingen op de stelselwijziging van de lokale publieke omroep. Met een extra tegemoetkoming van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) kan de organisatie zich voldoende voorbereiden op de toekomstige ontwikkelingen. Wel houdt de NLPO rekening met een vertraging van de ingang van de nieuwe stelselwijziging als gevolg van de val van het kabinet Rutte-IV.

Door de aanvullende middelen onder de Hoofdlijnenbrief media 2022 kon de NLPO bovendien vaart maken met de visie die in 2022 is geïntroduceerd door staatssecretaris Uslu voor de verdere professionalisering van de sector. In het bijzonder door middel van een aanbod van brede, laagdrempelige trainingen, het begeleiden van de overgang naar digitale distributie en extra NLPO-ondersteuning voor omroepen bij de organisatorische samenwerking in streekverband

en ter voorbereiding op de subsidieregeling “Professionalisering Lokale Publieke Media-instellingen” die wordt uitgevoerd door het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek. Aanvullend heeft de NLPO door het jaar heen een groot aantal informatiebijeenkomsten en inspiratiedagen georganiseerd.

Hoewel de NLPO hoopvol is gestemd over de ontwikkeling van de sector richting het nieuwe stelsel, zijn er nog grote stappen te zetten.

De NLPO-organisatie

De medewerkers van de NLPO werken met de ingang van het nieuwe meerjarenbeleidsplan in verschillende samenstellingen in verschillende teams. Daardoor ontstaat meer samenhang en interactie tussen de vele reguliere en incidentele activiteiten van de NLPO. De gedeelde strategische visie biedt de organisatie meer houvast. Bovendien draagt de nieuwe aanpak bij aan de flexibiliteit die de komende jaren van de NLPO wordt verlangd voor het begeleiden van de sector richting de stelselwijziging.

Governance

De voorgenomen stelselwijziging inclusief de verhoging van de bekostiging van lokale publieke omroepen stelt ook hogere eisen aan de sector en de NLPO op het gebied van ‘good governance’ en ‘compliance’. De NLPO is in 2023 daarom begonnen met het formuleren van governance richtlijnen voor lokale omroepen en de inrichting van processen om naleving te toetsen. Verder heeft de NLPO zich namens de sector in 2023 aangesloten bij het Mediapact Respectvol Samenwerken en is een contract afgesloten voor twee (externe) vertrouwenspersonen voor de sector.

Maatschappelijke ontwikkelingen en aspecten

De NLPO is gericht op het publieke belang van de lokale publieke omroepen met impact op de lokale samenleving. Dit belang en de impact bleven in 2023 actueel door ontwikkelingen als de Provinciale Statenverkiezingen, de Tweede Kamerverkiezingen, de toenemende druk op de (lokale) democratie en zorgen over verschraving van de lokale journalistiek. De NLPO vindt het daarom van groot belang om omroepen te informeren over deze ontwikkelingen en te begeleiden bij de daarmee samenhangende noodzakelijke professionalisering. Door middel van een in 2022 geïntroduceerde leerstoel voor lokale publieke omroep aan de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) stimuleert de NLPO het wetenschappelijke onderzoek naar de rol en functie van de lokale publieke omroep binnen de samenleving. Binnen het publieke bestel werkt de NLPO namens de lokale omroepen bovendien steeds intensiever samen met de landelijke publieke omroep (NPO) – en in het bijzonder de NOS – en de regionale (RPO) omroeporganisaties. Op andere niveaus onderhoudt de NLPO goede banden met onder meer gemeenten (VNG), het Commissariaat voor de Media en het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek.

Toekomst

De komende jaren wijzigen de formele rol en taken van de NLPO ten aanzien van de sturing en coördinatie van de lokale publieke omroepen. De NLPO versterkt bovendien haar positie in de samenwerking met de andere lagen binnen het publieke bestel op bestuurlijk niveau. Deze positie versterkt ook de bestuurlijke relatie met het ministerie van OCW. Het team van de NLPO wacht daarom de komende jaren een aantal grote veranderingen en reorganisaties. De verdere kwaliteitsverbetering van lokale publieke omroepen door professionalisering en samenwerking blijft een van de belangrijkste speerpunten voor de NLPO.

NLPO in 2023

Missie en visie

De visie van de NLPO luidt:

“De NLPO streeft naar een toekomst waarin iedereen in Nederland, onafhankelijk van waar je woont, kan bouwen en vertrouwen op een professionele en financieel gezonde lokale publieke omroeporganisatie.”

De missie van de NLPO luidt:

“De NLPO staat voor een lokale publieke omroep die geworteld en verankerd is in de lokale samenleving en vanuit die positie een pluriform, onafhankelijk en betrouwbaar lokaal toereikend media-aanbod verzorgt.”

De NLPO draagt hieraan bij op basis van haar wettelijke taak als het samenwerkings- en coördinatieorgaan voor de lokale publieke media-instellingen die hun verankering hebben in titel 2.1. en 2.3. van de Mediawet. De NLPO verenigt en vertegenwoordigt hun belangen naar overheden en overige stakeholders, ondersteunt in de ontwikkeling en uitvoering van de lokale media-opdracht en bevordert de samenwerking onderling en met andere media-instellingen, in het bijzonder de landelijke en regionale publieke omroepen. Bovendien draagt de NLPO zorg voor professionalisering, vernieuwing en efficiëntie.

Strategische doelen en (kern)activiteiten 2023

In het meerjarenbeleidsplan “De Lokale Omroep Werkt” heeft de NLPO de strategische beleidsdoelen voor de periode 2023-2027 geformuleerd, in de vorm van vier zogenoemde bouwstenen:

- **Professionele lokale omroep**
We bouwen mee aan een professionele lokale (streek)omroep, die op formele en informele wijze stevig is verankerd in de samenleving die hij bedient. Die omroep heeft primair aandacht voor onafhankelijke nieuwsvoorziening en een pluriforme programmering, waar talent de ruimte krijgt en waar sprake is van bestuurlijke integriteit en financiële continuïteit.
- **Toegankelijke lokale omroep**
We bouwen mee aan een toegankelijke lokale (streek)omroep, die de lokale bewoners kent, bindt, boeit en betreft. Die omroep kan zich met voldoende middelen bedienen van een crossmediale aanpak en digitale innovaties, zodat hij alle lokale doelgroepen bereikt en inzicht verschaft in zijn publieksbereik, participatie, impact, reputatie en waardering.
- **Verbindende lokale omroep**
We bouwen mee aan een verbindende lokale (streek)omroep, die - door zich op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid te verbinden - op kostenefficiënte wijze maximaal invulling kan geven aan de publieke mediaopdracht op de verschillende niveaus van verzorging, en waar stimulerende randvoorwaarden zorgen voor nieuwe lokaal geïnspireerde partnerschappen over disciplines heen.
- **Collectieve lokale omroep**
We bouwen mee aan een collectieve lokale omroepsector, die door samenwerking de gedeelde belangen efficiënt behartigt en een voortrekkersrol vervult. Die omroep streeft in een goed onderling samenspel intern en extern draagvlak na en stimuleert ontmoeting en uitwisseling van kennis en ervaring met aandacht voor eenheid en verscheidenheid tussen lokale omroepen.

Bovenstaande bouwstenen worden jaarlijks uitgewerkt in de vorm van speerpunten die bijdragen aan de realisatie van de doelen. Voor het jaar 2023 zijn door de NLPO de volgende speerpunten vastgesteld:

- Wijziging wetgeving, procedures en regelgeving
- Versterking programma voor deskundigheidsbevordering en talentontwikkeling
- Kwaliteitsimpuls vrijwillige inzet
- Kwaliteitsimpuls ‘good governance’
- Toekomstbestendige distributie van de lokale omroep
- Beter bereik en nieuwe doelgroepen
- Samenwerking binnen het publieke bestel
- Nieuwe partners
- Interactie, participatie en binding
- Onderzoek, data en kennis
- Uitbreiding collectieve dienstenportfolio

Kwalitatieve rapportage speerpunten NLPO-jaarplan 2023

Bouwsteen 1. Professionele lokale omroep

We bouwen mee aan een professionele lokale omroep, die op formele en informele wijze stevig is verankerd in de samenleving die hij bedient. Die omroep heeft primair aandacht voor onafhankelijke nieuwsvoorziening en een pluriforme programmering, waar talent de ruimte krijgt en waar sprake is van integer handelen en financiële continuïteit.

Introductie

De visie van de NLPO is dat in 2027 iedereen in Nederland, onafhankelijk van de woonplaats, kan beschikken over een professionele en financieel gezonde lokale publieke omroeporganisatie. Met de bouwsteen 'Professionele lokale omroep' geeft de NLPO hieraan sinds 2023 vorm door het creëren van de juiste randvoorwaarden, het garanderen van voldoende financiering en het bieden van ondersteuning voor de lokale omroepen. In 2023 heeft de NLPO gewerkt aan een goede verankering van de sector in wet- en regelgeving, meer financiële stabiliteit, effectievere en efficiëntere omroeporganisaties en deskundigere omroepmedewerkers. Dit was mede mogelijk dankzij extra financiering in het kader van de Hoofdlijnenbrief media 2022. Ook heeft de NLPO in 2023 de eerste voorbereidingen getroffen voor beleid over actuele ontwikkelingen zoals kunstmatige intelligentie, die een steeds grotere rol spelen in het dagelijks leven en op de redactievloer van veel lokale omroepen.

Hoewel op al deze onderdelen in 2023 vorderingen zijn gemaakt, is duidelijk dat sommige zaken buiten de directe invloedssfeer van de NLPO vallen. Toch heeft de NLPO ondanks alle politieke wijzigingen en de afhankelijkheid van andere stakeholders in 2023 een goede start gemaakt met deze bouwsteen en de voorbereiding op de stelselwijziging zoals die door de politiek is voorzien.

Speerpunt 1 – Wijziging wetgeving, procedures en regelgeving

Nog net voor de zomer van 2023 is de richting voor de stelselwijziging uiteengezet in een brief van voormalig staatssecretaris Uslu (OCW). Het was de bedoeling om hier halverwege 2023 al uitgebreid over te communiceren met de achterban. Dat momentum is uitgesteld naar het najaar, vanwege de val van kabinet Rutte-IV net voor de zomer en daarmee het uitblijven van een Kamerdebat in juni 2023 (in afwachting van een beslissing over de eventuele controversieel verklaring).

Na een commissiedebat op 5 oktober 2023 waar de voorgenomen stappen om te komen tot een stelselwijziging aan de Tweede Kamer zijn toegelicht, is op 7 oktober 2023 in Ede een informatiebijeenkomst sectorontwikkeling georganiseerd, waarin bestuurders en medewerkers van alle aangesloten omroepen zijn bijgepraat over de stand van zaken van de stelselwijziging en de te verwachten stappen voor de omroeporganisaties. Ook zijn flyers en posters naar alle aangesloten lokale omroepen gestuurd om zo alle medewerkers en vrijwilligers mee te nemen in de veranderingen die op stapel staan.

De met het ministerie van OCW en alle overige stakeholders gemaakte afspraken zijn als volgt:

- Na de stelselwijziging is nog ruimte voor 80 lokale publieke omroepen. Dat is nodig om overall een professionele lokale omroep te maken. Voor de 80 streekomroepen die vanaf 2026 actief zijn, is er meer geld beschikbaar. Iedere lokale omroep ontvangt dan een vaste minimumbijdrage, ongeacht de plek in Nederland. Dit draagt bij aan een gezonde financiële bedrijfsvoering en journalistieke basis. Er blijft evenwel een bijdrage per inwoner beschikbaar om te nivelleren.
- Lokale omroepen ontvangen in de toekomst de basisbekostiging van het Rijk. Dit zorgt ervoor dat ze financieel onafhankelijker zijn van gemeenten. Door te investeren in kwaliteit en continuïteit worden lokale omroepen aantrekkelijker als samenwerkingspartner voor overheden en andere publieke en commerciële media-instellingen.
- Lokale omroepen moeten op evenwichtige wijze aandacht besteden aan de gemeenten en bewoners in hun streek. De vereisten hiervoor worden in nieuwe wet- en regelgeving vastgelegd, die naar verwachting in het eerste kwartaal van 2024 wordt voorgelegd aan de directe betrokkenen.
- De NLPO wordt het samenwerkings- en coördinatieorgaan voor lokale omroepen en biedt opleidingen, trainingen en begeleiding. Ook ondersteunt de NLPO met infrastructuur voor distributie, uitwisseling en bereik.

Het ministerie van OCW heeft tussen juli en november 2023 financiële scenario's laten doorrekenen die moeten zorgen voor een goede financiële basis voor elke streekomroep. De NLPO heeft tijdens dit proces meegekeken en waar nodig geadviseerd.

Ondanks de te verwachten vertraging van de invoering van de stelselwijziging als gevolg van de val van het kabinet, is in 2023 hard gewerkt aan de voorbereidende activiteiten. Zo is in de eerste helft van 2023 geïnventariseerd welke wetsteksten van de huidige Mediawet volgens de NLPO gewijzigd moeten worden en waar de Mediawet aanvulling verdient. Ook is er het hele jaar door vrijwel maandelijks overleg geweest met een ambtelijke werkgroep met de belangrijkste stakeholders: het ministerie van OCW, het Commissariaat voor de Media (CvdM), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en uiteraard de NLPO zelf.

De NLPO heeft op verzoek van de VNG ook inhoudelijk en organisatorisch meegewerkt aan informatiebijeenkomsten voor gemeenten op diverse plekken in het land. De informatiebijeenkomsten moeten ertoe bijdragen dat gemeentebestuurders, raadsleden en beleidsmedewerkers beter op de hoogte zijn van de aanstaande stelselwijziging, wat die voor hun gemeente gaat betekenen en welke zaken zij tot die tijd moeten (blijven) uitvoeren. Er zijn vier fysieke bijeenkomsten (Breda, Assen, Nijmegen en Gouda) en een digitale bijeenkomst georganiseerd. Voor de digitale bijeenkomst heeft de NLPO de eigen studioruimte ter beschikking gesteld. Tijdens de informatiebijeenkomsten is onder meer gesproken over de totstandkoming van de streekkaart, de rol van gemeenten bij de lokale omroep, de bekostiging, het behoud van het lokale karakter en de rol van vrijwilligers bij de lokale omroep. In maart 2024 gaat de NLPO hierover verder in gesprek met gemeenten tijdens de volgende editie van 'Het Verhaal van Lokaal'. Dit alles moet bijdragen aan meer begrip en medewerking rond de lokale omroepvernieuwing.

In 2023 zijn er in totaal drie streekomroepen die in aanmerking kwamen voor het Keurmerk Nederlandse Streekomroepen. Het gaat om WEEFF (streek West-Friesland), 1Almere (streek Almere) en Studio 040 (streek Eindhoven en Omgeving). Dat brengt het totaal op 9 van de potentieel 80 streekomroepen met een keurmerk. Het keurmerk is als een graadmeter voor de ontwikkeling van de sector. Het laat zien dat lokale omroepen met de nodige inspanningen kunnen voldoen aan de verzorging van een lokaal toereikend media-aanbod, onder meer op het gebied

van journalistiek, samenwerking, organisatie en inkomsten. De verwachting is dat het aantal omroepen met een keurmerk in 2024 verder stijgt nu steeds meer omroepen extra financieel worden ondersteund vanuit de subsidieregeling van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek.

In het afgelopen jaar zijn de criteria van het Keurmerk Nederlandse Streekomroepen tegen het licht gehouden en zullen in 2024 van een update worden voorzien (zie ook het onderdeel 'Beheer en onderhoud Keurmerk Nederlandse Streekomroepen'). De samenstelling van de Bezwaarcommissie Keurmerk Nederlandse Streekomroepen is in 2023 gewijzigd en uitgebreid. De commissie bestaat uit Paul de Man (voorzitter, aandachtsgebied bedrijfsvoering), Marijke Geertsema (aandachtsgebied lokale overheid), Jan Kroese (aandachtsgebied journalistiek) en Marieke Boerefijn (aandachtsgebied journalistiek). Voor het aandachtsgebied 'legal' is op dit moment een vacature.

Om lokale omroepen verder te laten professionaliseren en ter voorbereiding op een vaste basisbekostiging van het Rijk, voerde het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek in 2022 met dank aan het ministerie van OCW een subsidieregeling in. De NLPO is de belangrijkste adviseur bij de inrichting van de subsidieregeling. Begin 2023 zijn 23 aanvragen (12 samenwerkingsverbanden van omroepen en 11 individuele omroepen) onder de subsidieregeling 2022 gehonoreerd. Veel van de betrokken omroepen hebben inmiddels grote stappen gezet op het gebied van journalistieke inhoud, goed bestuur en samenwerking. Om omroepen te informeren over de subsidieregeling en de stelselwijziging zijn er informatiebijeenkomsten in het land georganiseerd (Akersloot, Apeldoorn, Goes, Groningen en Venlo). Naast het Stimuleringsfonds heeft ook het College van Omroepen een inhoudelijke bijdrage geleverd aan deze bijeenkomsten in de vorm van een terugblik op het hele proces en het beantwoorden van vragen. De ongeveer 100 aanwezigen die zich namens 70 lokale omroepen hadden aangemeld, gaven in een online enquête aan de bijeenkomsten zeer waardevol te hebben gevonden.

Omroepen van wie de aanvragen niet zijn gehonoreerd, zijn door middel van drie kwartiermakers geholpen met hun volgende stappen richting samenwerking en professionalisering. Dankzij extra middelen uit de Hoofdlijnenbrief media 2022 (onderdeel Ondersteuning door NLPO) en de samenwerking met het Stimuleringsfonds, zijn op die manier ruim 60 omroepen in 20 streken voorzien van

een kwartiermaker. Van die ruim 60 omroepen zijn er 21 uit 6 streken in de subsidieregeling 2023 terecht gekomen. De kwartiermakers hebben de overige omroepen geholpen op het gebied van onder meer journalistiek, organisatorische kwesties en samenwerking. Zo hebben de omroepen in de streek "De Kempen" op advies van een kwartiermaker een gezamenlijke website opgezet waar ze al het nieuws uit de streek bundelen als eerste stap richting een streekomroep. En de omroepen in de streek "Drechtsteden" werken onder leiding van een kwartiermaker aan een gezamenlijk toekomstplan voor samenwerking. Om kennis en kunde tussen kwartiermakers onderling en met de NLPO uit te wisselen, overleggen de kwartiermakers ten minste tweewekelijks op het NLPO-kantoor in Hilversum. Ook zijn er kennisuitwisselingsessies met de mentoren van het Stimuleringsfonds. Daarnaast hebben de kwartiermakers in het begin van 2023 een training "Strategisch Omgevingsmanagement (SOM)" gevolgd waarmee ze inzicht hebben opgedaan in het inventariseren van uiteenlopende belangen en emoties die kunnen spelen bij de transitie van lokale omroep naar streekomroep. In november is in het kader van deze training voor de kwartiermakers een terugkomdag georganiseerd, zodat opgedane kennis is opgefrist. Begin december hebben de kwartiermakers met alle opgedane kennis en kunde een modulair stappenplan uitgewerkt. In de laatste maanden van 2023 zijn er nog eens drie extra kwartiermakers geworven die vanaf 2024 het team versterken.

Dankzij bovenstaande aanpak heeft de NLPO in 2023 tientallen omroepen verspreid over het land direct ondersteund. Die ondersteuning heeft eveneens in grote mate bijgedragen aan de verdere ontwikkeling van onze sector. Denk aan (juridisch) advies over thema's als samenwerking, governance en documentatie. Maar ook over professionalisering van de journalistiek en de bedrijfsvoering. Het vernieuwde Kenniscentrum op de eveneens in 2023 vernieuwde website van de NLPO is verrijkt met nieuwe voorbeelddocumenten die op een laagdrempelige wijze beschikbaar zijn voor de aangesloten omroepen. Denk hierbij aan een modeldocument voor het media-aanbodbeleidsplan en modelstatuten voor lokale omroepen die met een Raad van Toezicht-model gaan werken.

In de eerste maanden van 2023 is de eerste subsidieregeling van het Stimuleringsfonds samen met de NLPO geëvalueerd ten behoeve van de regeling die in mei 2023 is opengestaan. Deze regeling heeft voor 38 aanvragers plek (tegenover 23 in begin 2023), die elk € 250.000 krijgen. In totaal 84 omroepen verdeeld

over 38 streken kregen eind 2023 te horen dat ze subsidie krijgen. Net als in het eerste jaar begeleiden mentoren van het Stimuleringsfonds deze omroepen.

De activiteiten onder dit speerpunt leiden aantoonbaar ertoe dat steeds meer omroepen, vanwege de aankomende stelselwijziging, de samenwerking opzoeken binnen de streek en actief werken aan professionalisering. De subsidieregeling, de kwartiermakers en/of opleidingen en trainingen van de NLPO helpen daarbij.

De grotere beweging, waarbij de omroepen daadwerkelijk kunnen aantonen dat ze het hele professionaliseringsproces hebben doorlopen en dus bijvoorbeeld ook hun governance op orde hebben, moet in de komende jaren verder zichtbaar worden. Om die zichtbaarheid te ondersteunen, werkt de NLPO sinds het derde kwartaal van 2023 aan een nieuwe versie van de interactieve streekkaart op www.delokaleomroepink kaart.nl. De oplevering hiervan is voorzien voor begin 2024 waarbij meer relevante data over de ontwikkeling en professionalisering op streekniveau zullen worden getoond en kunnen worden vergeleken.

In 2023 is geen aanpak ontwikkeld om data te verzamelen via www.opwegnaar-hetkeurmerk.nl. Dat kwam door gewijzigde prioriteiten (extra benodigde inzet voor de subsidieregeling, voor de ambtelijke werkgroep rond de stelselwijziging en als gevolg van personele krapte begin 2023) en in verband met al via andere kanalen binnengekomen data (uitkomsten van de aanvragen voor de subsidieregeling). Daardoor zijn de gewenste data maar gedeeltelijk opgehaald. Wel is de website geïntegreerd in de nieuwe NLPO-website, dat zorgt voor betere vindbaarheid. De bedoeling was om in 2023 alle omroepen langs de meetlat te leggen. De wens voor 2024 is om hier een aanpak voor te ontwikkelen, zodat de gewenste data alsnog kunnen worden verzameld.

Brede en gerichte communicatie over succesvolle streekomroepvorming bleef in 2023 achter bij de ambitie en verdient meer aandacht. Juist ook om voor meer beweging op dat vlak te zorgen bij omroepen die de stap naar streekomroepvorming lastig vinden. De belangrijkste reden voor het uitblijven van communicatie rondom dit thema was dat er in 2023 een communicatie-vacature ontstond die pas begin 2024 is ingevuld. Begin 2024 publiceert de NLPO

alsnog verhalen over succesvolle samenwerking en professionalisering binnen de lokale omroepsector.

Ook de webinars over professionalisering die voor 2023 gepland stonden, zijn niet doorgegaan vanwege een krapte in personele bezetting. Het webinar over reclameregels met medewerking van het Commissariaat voor de Media is in 2023 voorbereid en staat voor begin 2024 op de planning. Andere webinars op het gebied van bijvoorbeeld sponsoring en de externe vertrouwenspersoon volgen in de loop van 2024.

Nu de opschaling naar streekomroepen ook politiek een feit is, wordt de (her)inrichting van een *changeboard* weer relevant. Er is immers een (doorlopende) procedure nodig voor het aanpassen en vaststellen van de streekkaart. Met ingang van 2027 wijst het Commissariaat niet meer per gemeente een lokale omroep aan, maar per streek. Eind 2023 zijn de te nemen stappen geformuleerd om het *changeboard* in de loop van 2024 nieuw leven blazen. Bij de inrichting van het *changeboard* wordt ook de eerder opgedane ervaring betrokken.

Speerpunt 2 – Versterking programma voor deskundigheidsbevordering en talentontwikkeling

Met de beoogde stelselwijziging in 2026 is vanuit het speerpunt ‘Versterking programma deskundigheidsbevordering en talentontwikkeling’ ingezet op de verdere professionalisering van lokale omroepen via een extra aanbod van trainingen en opleidingen. Hiervoor zijn de middelen uit het investeringsbudget Hoofdlijnenbrief media 2022 (onderdeel Brede laagdrempelige trainingen) aangewend. Goed opgeleide medewerkers dragen tenslotte in belangrijke mate bij aan een professionele sector die in 2026 op lokaal niveau een kwalitatief onafhankelijk journalistiek en ook verbindend media-aanbod biedt.

Trainingen

Lokale omroepen hebben volop gebruik gemaakt van het aanvullende en laagdrempelige opleidingsaanbod van de NLPO. In totaal vonden in 2023 57 trainingen voor individuele medewerkers plaats, bijna 400 deelnemers van meer dan 100 omroepen. Zij beoordeelden de trainingen met gemiddeld een 8. De in 2023 georganiseerde trainingen zijn terug te vinden in de opleidingsgidsen van het [voorjaar](#) en [najaar](#) van 2023.

Aan de nieuwe laagdrempelige opleidingen gericht op individuele omroepen namen 34 omroepen of samenwerkingsverbanden van omroepen deel. De binnen dit traject aangeboden modules zijn per situatie aan de behoefte van de aanvragende omroepen of samenwerkingsverbanden aangepast. Tijdens de trainingen werkten deelnemers onder meer aan de professionalisering van bestuur en PBO, onderlinge samenwerking en verbetering van het journalistieke niveau. Hiermee maakten de omroepen belangrijke (vervolg)stappen om te voldoen aan de eisen die naar verwachting vanaf 2026 zullen gaan gelden.

De NLPO heeft haar brede opleidingsprogramma samengesteld in samenwerking met onder meer de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ), Hogeschool Utrecht, de NPO Campus, het Nederlands Instituut voor Beeld & Geluid, Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten en het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek (SvdJ).

Hoewel fysieke opleidingen bij veel deelnemers de voorkeur hebben, zijn ook online trainingen, e-learnings en opleidingsvideo’s (YouTube-tutorials) aange-

boden. Deze onlineactiviteiten hebben bijgedragen aan het doel om de trainingen op verschillende manieren laagdrempelig aan te bieden.

Talentontwikkeling

Talentontwikkeling vond niet alleen plaats via het opleidingsaanbod. Zeven jonge talenten kregen in 2023 namelijk extra aandacht tijdens de [tweede editie van het NLPO-talentenweekend](#). Tijdens dit weekend coachten en beoordeelden verschillende trainers, waaronder juryvoorzitter Roos Moggré, de voor een Lokale Media Award genomineerde jonge presentatietalenten: Tara Boxman (SCHIE), Jelle Gardien (WOS), Lauren Verbrugh (OPEN Rotterdam), Fleur Middel (OOG), Róman Luijks (WEEFF) en Bob Brinkman & Rosalyn van der Dussen (beiden Den Haag FM). Via de sociale mediakanalen van de NLPO, de talenten en de trainers

kreeg de belangrijke rol van de lokale omroep als kweekvijver van talent extra aandacht. Op basis van het talentenweekend is Tara Boxman van omroep SCHIE tijdens de Lokale Media Awards uitgeroepen tot Presentatietalent van het Jaar. Volgens de jury is zij “een natuurtalent en spat ze van het scherm bij haar lokale omroep”.

NLPO Inspiratiedagen

Ook vonden in 2023 twee drukbezochte en succesvolle NLPO Inspiratiedagen plaats. Hiermee konden omroepmedewerkers van de bij de NLPO aangesloten omroepen op laagdrempelige wijze kennis opdoen over verschillende thema’s. De onderwerpen varieerden van presenteren en interviewen tot vrijwilligersbeleid, wijzigingen in de sector, AI en het bereiken van jonge doelgroepen. De april-editie

in het Spant! In Bussum is bezocht door bijna 350 lokale omroepenmedewerkers; een record ten opzichte van eerdere edities. Ook in november was er weer een succesvolle editie, ditmaal in Gooiland, Hilversum. Ook daarvoor ontving de NLPO bijna 340 aanmeldingen. Beide edities scoorden in de evaluatie een 8+. Bekijk de [terugblik op de voorjaarseditie](#) en de [terugblik op de najaarseditie](#).

De waarderingscijfers voor het aanbod van de NLPO liggen dus hoog en ook vanuit andere omroepplagen klinkt enthousiasme voor het aanbod van de NLPO. De NLPO geeft met deze activiteiten succesvol invulling aan haar rol als 'opleider van de lokale omroep'. Dit alles heeft bijgedragen aan de verdere ontwikkeling van de bouwsteen Professionele lokale omroep.

Speerpunt 3 – Kwaliteitsimpuls vrijwillige inzet

Vrijwilligers zijn van zeer groot belang voor lokale publieke omroepen. Zij staan midden in de samenleving en brengen veel kennis mee die zij hebben opgedaan bij andere organisaties. Lokale omroepen zijn op hun beurt weer belangrijk voor toekomstige mediatalenten. Vrijwilliger-zijn bij de lokale omroep biedt talenten de kans om zich op een laagdrempelige wijze te ontwikkelen. Voor

de een is het vrijwilligerswerk bij de lokale omroep een fijne hobby en voor de ander een opstap richting een professionele carrière in de media. Vele (landelijk) bekende namen die actief zijn in de media, zijn ooit begonnen als vrijwilliger bij de lokale omroep. Dat maakt de lokale omroep uniek in zijn soort. Voor de NLPO is het van belang dat alle vrijwilligers zich even betrokken blijven voelen bij de omroep, ook in tijden van verdere professionalisering en samenwerking. Vrijwilligers blijven ook in de toekomst onmisbaar voor de lokale omroep. Om dit proces in goede banen te leiden, is in 2023 eveneens werk gemaakt van een breed palet aan laagdrempelige cursussen en trainingen speciaal voor vrijwilligers bij de lokale omroep: zie daarvoor ook speerpunt 2. Daarnaast is een [Handboek vrijwilligersbeleid](#) uitgebracht. Dit kosteloos te downloaden handboek is gericht op bestuurders van lokale publieke omroepen. De inhoud van dit handboek is in samenwerking met medewerkers en bestuurders van lokale omroepen tot stand gekomen, waardoor de sector dit boek draagt. In het handboek komen thema's naar voren als samenwerking tussen betaalde en onbetaalde krachten, rechten en plichten van vrijwilligers en het opstellen van vrijwilligersbeleid. Naast het handboek is op de NLPO-website ook een [speciale pagina](#) ontwikkeld met aanvullende input voor het beleid. Op deze pagina is ook aandacht voor verschillende vrijwilligerszaken, waaronder een inclusief en divers vrijwilligersbestand.

De prijs 'Omroepvrijwilliger van het jaar' is op 4 november 2023 onder grote belangstelling van de 340 bezoekers van de NLPO Inspiratiedag uitgereikt in Gooiland Hilversum. In aanloop naar de uitreiking hebben bijna 3.000 personen gestemd op de genomineerde omroepvrijwilligers. Tonnie Driessen van REGIO8 won de competitie en droeg de prijs op aan alle vrijwilligers die dag en nacht met passie klaarstaan voor hun lokale omroep. Tijdens de nationale Dag van de Vrijwilliger op 7 december 2023 heeft de NLPO omroepen gestimuleerd om hun vrijwilligers in het zonnetje te zetten. Deze dag was extra bijzonder voor Lokale Omroep Zeewolde. Ze kreeg als eerste lokale omroep het NOV-keurmerk Vrijwillige Inzet Goed Geregeld uitgereikt. Dit keurmerk van de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk toont aan dat het vrijwilligerswerk bij deze omroep uitmuntend geregeld is en helpt hen bij het werven en behouden van vrijwilligers en financiers.

Speerpunt 4 – Kwaliteitsimpuls 'good governance'

Voor veel omroeporganisaties vormt het organiseren van 'good governance' het sluitstuk voor de professionalisering. Om omroepen in het kader van de stelselwijziging en de daarmee gepaard gaande professionalisering van de sector te ondersteunen, werkt de NLPO aan een handboek over 'good governance'. Dit handboek wordt mede tot stand gebracht in samenwerking met lokale omroepen, zodat de inhoud aansluit bij de belevingswereld van lokale omroepbestuurders.

Om omroepen verder te faciliteren op het gebied van 'good governance' heeft de NLPO zich in 2023 aangesloten bij het Mediapact Respectvol Samenwerken dat toeziet op het tegengaan van ongewenst gedrag op de werkvloer.

Daarnaast is in 2023 onderzoek gedaan naar het aanstellen van een externe vertrouwenspersoon voor de gehele sector. Er is in het derde kwartaal van 2023 ook daadwerkelijk een contract afgesloten. Vanaf 2024 kunnen alle aangesloten lokale omroepen een externe vertrouwenspersoon via de NLPO inzetten. Daarmee komt aansluiting bij Mores op dit moment te vervallen, omdat dit meldpunt juist bedoeld is voor melders die niet aangesloten zijn bij een omroep of organisatie met bijvoorbeeld een externe vertrouwenspersoon. Om deze aanpassingen ook bij de omroepen voor het voetlicht te brengen, worden in 2024 webinars en aanvullende communicatie gepland over dit onderwerp. Ondanks dat er al veel georganiseerd is, is het goed om de aanpak verder te intensiveren zodat in 2026 de omroepen klaar zijn voor de naar verwachting gestelde eisen, ook op dit vlak.

Duidelijk is ook dat in 2024 de verdere professionalisering van voornamelijk vrijwillige omroepbesturen extra aandacht behoeft en speerpunt van beleid moet zijn van de NLPO. Hiervoor is in 2023 een trainer in 'good governance' gevonden ten behoeve van het laagdrempelige trainingsaanbod van de NLPO, bekostigd vanuit de Hooflijnenbrief media 2022 (onderdeel Ondersteuning door NLPO). Deze trainer zal een speciaal op de lokale omroepen afgestemd programma ontwikkelen en de aanbevelingen uit het handboek verder uitdragen. Uiteraard wordt hierbij de samenwerking met speerpunt 3 Kwaliteitsimpuls vrijwillige inzet gezocht.

Bouwsteen 2. Toegankelijke lokale omroep

We bouwen mee aan een toegankelijke lokale omroep, die de lokale bewoners kent, bindt, boeit en betreft. Die omroep kan zich met voldoende middelen bedienen van een crossmediale aanpak en digitale innovaties, zodat hij alle lokale doelgroepen binnen de lokale samenleving bereikt en inzicht verschaft in zijn publieksbereik, participatie, impact, reputatie en waardering.

Introductie

Binnen de bouwsteen ‘Toegankelijke lokale omroep’ staan de toekomstbestendige digitale infrastructuur van de lokale omroep en een beter bereik van huidige en nieuwe doelgroepen centraal. De NLPO heeft in 2023 extra middelen ontvangen uit de Hoofdlijnenbrief media 2022 (onderdeel Digitale distributie) voor verbeteringen in de toegankelijkheid van lokale omroepen, onder meer op het gebied van uitzendtechniek en uitwisselingsmogelijkheden. Ook heeft de NLPO in 2023 de eerste aanzet gegeven tot het groeiend gebruik van het NLPO Bereiksdashboard dat eveneens in 2023 is ontwikkeld. Via het dashboard kunnen lokale omroepen hun online bereik, verkregen via diverse platformen, volgen. Ook biedt het dashboard een kans voor de NLPO om in de toekomst beter inzicht te verschaffen in het bereik en de toegankelijkheid van de lokale omroep als geheel.

Speerpunt 5 – Toekomstbestendige distributie van de lokale omroep

Activiteit DAB+

De lokale publieke omroepen moeten hun publiek blijven bereiken, ook via nieuwe distributievormen. In de afgelopen jaren hebben de landelijke en regionale (publieke) omroepen de overgang ingezet van analoge distributie (FM) naar digitale distributie (DAB+). De lokale omroepen zijn echter nog niet te ontvangen via DAB+. Gedurende 2023 heeft de NLPO zich daarom (verder) ingezet om eind 2024 een DAB+-multiplex beschikbaar te hebben voor alle streekomroepen. Ter dekking van de kosten verstrekte het ministerie van OCW ook een (vervolg)subsidie.

Conform het plan van aanpak uit 2022 heeft de NLPO in 2023 een verkenning uitgevoerd naar de verschillende mogelijkheden voor de gewenste DAB+-infra-

structuur. Hiertoe zijn gesprekken gevoerd met alle belangrijke stakeholders, waaronder het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI), het ministerie van OCW, commerciële lokale omroepen, lokale publieke omroepen die nu nog beschikken over tijdelijke DAB+-allotments en de NLPO-klankbordgroep Collectieve diensten. Het hieruit voortgekomen rapport bracht inzicht in de (technische) wensen en eisen van de sector, evenals de samenwerkingsmogelijkheden met de commerciële lokale omroepen.

Naar aanleiding van het rapport heeft de NLPO ook de betrokken ministeries geadviseerd, voornamelijk over de vergunningsvoorwaarden die het ministerie van EZK begin december 2023 publiceerde. Helaas heeft dit advies niet geresulteerd in vergunningsvoorwaarden die makkelijk een duurzame collectieve uitrol mogelijk maken van een landelijk dekkend DAB+-netwerk voor de lokale (publieke) omroepen in laag 6.

Kort na publicatie van de vergunningsvoorwaarden nodigde de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur de lokale publieke omroepen uit om een vergunning aan te vragen voor een kanaal binnen het allotment (of: de allotments) waarvoor de omroeporganisatie een aanwijzing heeft. Doordat de aanvraagperiode maar kort is, besloot de NLPO vergunningsaanvragen te stimuleren door de vergunnings- en toezichtkosten (tot aan de stelselwijziging) te vergoeden. Met het doen van een vergunningsaanvraag zetten lokale publieke omroepen een belangrijke stap in het realiseren en uniformeren van de digitale distributie van de lokale radio, als onderdeel van de opdracht die het ministerie van OCW in 2022 aan de NLPO heeft verstrekt.

Activiteit CMS en newsroomsysteem

In 2023 onderzocht NLPO de mogelijkheden voor een gedeeld CMS en newsroom-systeem. Zo'n systeem vereenvoudigt redactionele samenwerking tussen lokale omroepen en tussen de andere publieke omroepingen. Hiervoor zijn middelen verkregen via de Hoofdlijnenbrief media 2022. Een belangrijke mogelijkheid voor de realisatie leek samenwerking met de NOS voor iNOS/MediaCloud. Deze mogelijkheid is in 2023 zorgvuldig onderzocht, onder meer omdat in het verleden het ministerie van OCW aan NOS een subsidie heeft verstrekt voor de ontwikkeling ervan. De conclusie is echter dat het één-op-één overnemen van iNOS als CMS-systeem voor lokale omroepen geen meerwaarde heeft. Dat heeft een technische reden: voor iNOS is namelijk een specifieke hardware-omgeving nodig die bij de meeste lokale omroepen afwezig is en een forse investering vergt. De newsroom-functionaliteit en de mogelijkheid om binnen het bestel uit te kunnen wisselen, bleken wel interessant. Om dit in te zetten hebben de lokale omroepen een zogenaamde 'tussenlaag' nodig, die hun systemen koppelt aan het uitwisselingsplatform binnen iNOS en de newsroom-functionaliteit daarvan. Ook de regionale omroepen kunnen koppelen met dit platform.

Doorontwikkeling en vervolgonderzoek naar een zogenaamde tussenlaag lijkt daarmee een logisch onderdeel van het Publiek Journalistiek Huis (zie hiervoor ook speerpunt 7: Samenwerking binnen het publiek bestel). Op die manier kunnen binnen het publieke bestel eenvoudiger nieuwsverhalen worden uitgewisseld. Er is dan ook gedurende het derde en vierde kwartaal gepleit voor het onderbrengen van deze ambitie binnen het Publiek Journalistiek Huis. Wat de NLPO betreft resulteert dit (gedurende 2024) alsnog in de door de NLPO beoogde pilot waarin de redactionele samenwerking via een koppelplatform daadwerkelijk kan worden getest.

Speerpunt 6 – Beter bereik en nieuwe doelgroepen

Bereiksdashboard

De lokale publieke omroep moet toegankelijk zijn voor iedereen, technisch maar ook inhoudelijk. Lokale omroepen kunnen echter vanwege het gebrek aan schaalgrootte, representativiteit en vergelijkbaarheid onvoldoende uit de voeten met het landelijke en regionale kijkonderzoek, luisteronderzoek en online-bereikonderzoek. Voor de meeste lokale omroepen zijn dergelijke onderzoeken bovendien onbetaalbaar. Dit terwijl dergelijk inzicht van essentieel

belang is om (nieuwe) doelgroepen beter te identificeren en bereiken. De NLPO realiseert daarom met een zogenoemd NLPO Bereiksdashboard een permanent en representatief bereikonderzoek voor de hele sector. Het Bereiksdashboard is in 2023 onder andere gerealiseerd met het bestemmingsfonds Activiteitenplan 2019 onderdeel 'Kenniscentrum' en extra tijdelijke financiële middelen vanuit het ministerie van OCW.

In juni 2023 is de eerste versie van het NLPO Bereiksdashboard gelanceerd en beschikbaar gesteld voor de lokale omroepen die meedoen aan de subsidieregeling van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek. Stapsgewijs nemen meer lokale omroepen deel.

Met het Bereiksdashboard richt de NLPO zich eerst en vooral op het meetbaar maken van het online aanbod. De doorontwikkeling van het dashboard is gestoeld op de uitgangspunten van het Lokaal Toereikend Media-Aanbod (LTMA) en het Keurmerk Nederlandse Streekomroepen. Na een succesvolle pilot in 2022 en de lancering van versie 1.0 in juni 2023, is de dienst vanaf 2023 geleidelijk uitgerold naar meer omroepen. Dit wordt gecontinueerd totdat alle omroepen zijn aangesloten op het dashboard. Zo ontstaat een totaalbeeld van het online bereik van alle lokale (streek)omroepen in Nederland. In 2023 zijn de eerste stappen gezet, waardoor nu verder kan worden gebouwd om zowel kwantitatief als kwalitatief (uitgebreider) te meten. De komende 1,5 jaar breidt de NLPO het dashboard verder uit met nieuwe functionaliteiten, zodat omroepen zowel een kwantitatief als een kwalitatief beeld hebben van hun (online) bereik. Het dashboard wordt klaargemaakt om onder meer te kunnen toetsen op uitgangspunten van het in 2026 voorziene concessiebeleidsplan en de bijbehorende prestatieafspraken.

Bij de ontwikkeling van het Bereiksdashboard is in eerste instantie gekeken naar de platte data en de visualisatie hiervan. Hoewel dit voor omroepen de primaire behoefte vervult (namelijk inzicht krijgen in hun online bereik op kwantitatief niveau), is duidelijk dat er ook behoefte is aan kwaliteitsindicatoren en het voorspellen van impact en mogelijk bereik van een bericht of publicatie. Tijdens de ontwikkeling van het dashboard is hier al op voorgesorteerd, maar de snelle ontwikkelingen op het gebied van bijvoorbeeld AI, leiden tot een bijsturing van de ontwikkelagenda van het dashboard voor de komende periode.

Tijdens de realisatie van het dashboard zijn zowel de wensen (vereisten) van de omroepen als de NLPO meegenomen. Hierbij moet worden opgemerkt, dat de wensen soms groter waren dan wat daadwerkelijk kon worden gerealiseerd. Dit geldt met name voor data-analyse en het realiseren van voorspelmodellen. Op dit moment geeft het dashboard al wel inzicht in de mate waarin de online uitingen van een omroep als controlerend en verbindend kunnen worden bestempeld of hoe de online uitingen van omroep in verhouding tot soortgelijke omroepen "presteren". Dit is geen 1-op-1 vergelijking, maar op basis van een gemiddelde van omroepen die om en nabij hetzelfde aantal inwoners bedienen. Vanwege het grote belang en de groeiende aandacht voor privacy en het delen van data blijft de realisatie van deze onderdelen belangrijke aandachtspunten bij de verdere ontwikkeling van het dashboard.

Periodiek kijk- en luisteronderzoek

Hoewel periodiek (of traditioneel) kijk- en luisteronderzoek kostbaar is, is in 2023 eveneens een begin gemaakt met de uitvoering van een offline sectorbreed kijk-, luister- en doelgroepenonderzoek. Meer informatie hierover is te lezen onder speerpunt 10.

Jongerendoelgroep

Tot slot heeft de NLPO zich in 2023 aangesloten bij een initiatief van de Nationale Jeugdraad voor een jongerenpanel. In zes creatieve focusgroep-sessies gaan de panelleden in gesprek over maatschappelijke vraagstukken in relatie tot media-gebruik. Het jongerenpanel gaat in 2024 effectief van start.

Bouwsteen 3. Verbindende lokale omroep

We bouwen mee aan een verbindende lokale omroep, die zich verbindt op basis van gelijkwaardigheid en wederkerigheid. Die omroep geeft op kostenefficiënte wijze maximaal invulling aan de publieke mediaopdracht op de verschillende niveaus van verzorging en stimulerende randvoorwaarden zorgen voor nieuwe lokaal geïnspireerde partnerschappen over disciplines heen.

Introductie

In 2023 heeft de NLPO veel tijd en energie geïnvesteerd in de begeleiding en afronding van het project 'Versterking lokale journalistiek door samenwerking' en in de deelname aan de voorbereidingen voor het Publiek Journalistiek Huis als natuurlijk vervolg van dat project. Daarmee worden lokale omroepen nu ook binnen het publieke bestel erkend als gelijkwaardig partner waarmee goed valt samen te werken. Uitvoerige gesprekken tussen de NLPO en de RPO over de mogelijkheden om de samenwerking tussen regionale en lokale omroepen structureel te verbeteren, hebben daarnaast geleid tot overeenstemming over de inhoud van een journalistieke alliantie die in 2024 wordt gesloten. De NLPO heeft in 2023 ten slotte belangrijke stappen gezet om lokale omroepen te stimuleren om vaker samenwerking op te zoeken met andere publieke en maatschappelijke organisaties en inwoners. Zo heeft de NLPO samen met onderwijspartners een voorstel ontwikkeld voor een onderzoek naar participatieve journalistiek waarbij inwoners van gemeenten betrokken worden bij lokale journalistieke producties.

Speerpunt 7 – Samenwerking binnen het publiek bestel

Alliantie met de RPO

De NLPO heeft gedurende 2023 gewerkt aan de voorbereiding van een alliantie met de RPO, gericht op het versterken van de onderlinge journalistieke samenwerking. Hoewel lokale en regionale omroepen nadrukkelijk van elkaar verschillen in schaal, focus en functies, delen ze een belangrijke gemeenschappelijke publieke taak en kennen vergelijkbare uitdagingen. Zo staat de onafhankelijke pluriforme nieuwsvoorziening op zowel lokaal als regionaal niveau al jaren onder druk. Met de alliantie beogen beide omroepingen deze uitdagingen beter het hoofd te bieden, onder meer door samen te werken aan een duidelijker onderscheidend

regionaal en lokaal media-aanbod, meer journalistieke diversiteit en kwaliteit in de nieuwsverslaggeving, het vergroten van het bereik en een sterkere verbinding met het publiek op het lokale en regionale niveau.

De alliantie zal begin 2024 worden gesloten en gaat verder dan het uitwisselen van journalistieke producties en (nieuws)verhalen. Zij richt zich op samenwerking aan de voorkant van het journalistieke proces, inclusief het vergaren, onderzoeken en produceren van nieuws. Door middel van zogenoemde proeftuinen experimenteren lokale en regionale omroepen bovendien met de gezamenlijke organisatie van trainingen en opleidingen en het delen van infrastructuur. Dat moet bijdragen aan de versterking van de onderlinge band en verdere verduurzaming van de samenwerking.

Met de alliantie bouwen de partijen verder op de ervaringen die reeds zijn opgedaan binnen een groot aantal tijdelijke initiatieven. Zo werkten een aantal lokale en regionale omroepen de afgelopen jaren al projectmatig samen aan een gezamenlijke nieuwsgaring en productie, het delen van journalistieke capaciteit en de ontwikkeling van talent. De versterking en hervorming van het lokale omroepbestel die sinds enkele jaren is ingezet, zijn een goede aanleiding om de onderlinge samenwerking tussen beide omroepingen verder te vernieuwen en te verduurzamen, met gebruikmaking van elkaars ervaringen en capaciteiten.

In 2024 werkt de NLPO, in het verlengde van de alliantie met de RPO, aan een modelovereenkomst voor omroepen om te gebruiken bij nieuwe samenwerkingsinitiatieven. Ook zal verspreid over het land een aantal bijeenkomsten worden georganiseerd om de betekenis en voordelen van de alliantie toe te lichten en goede praktijkvoorbeelden van onderlinge samenwerking te delen.

Publiek Journalistiek Huis

Parallel aan de voorbereiding van een alliantie tussen NLPO en RPO is in 2023 ook de samenwerking tussen de drie lagen van het publiek bestel met RPO en de NOS binnen Publiek Journalistiek Huis verder geconcretiseerd. In eerdere overleggen was daar al een begin mee gemaakt. De NLPO heeft het sluiten van een alliantie met de RPO altijd als voorwaarde gesteld voor deelname aan het Publiek Journalistiek Huis. De drie organisaties dienen naar verwachting begin 2024 bij het ministerie van OCW een aanvraag in voor subsidie van verschillende onderdelen van het Publiek Journalistiek Huis.

Evaluatie experiment

Eind 2023 is het experiment 'Versterking lokale journalistiek door samenwerking' van de NLPO, de RPO en de NOS officieel afgerond. In het kader van dit project hebben journalisten een kleine drie jaar gewerkt op 63 arbeidsplaatsen bij ruim 40 lokale en een aantal regionale omroepen. De lessen uit de gezamenlijke evaluatie zijn vastgelegd in een rapportage. Daarin ligt de focus op het aantal uitgewisselde onderwerpen: kwantitatieve samenwerking, talentontwikkeling en het verder verduurzamen van de samenwerking. Met de betrokken lokale omroepen heeft de NLPO aan het einde van het jaar korte, eigen evaluatiebijeenkomsten georganiseerd voor meer details over hun visie op de afgelopen periode. De vertegenwoordigers van de lokale omroepen hebben onder meer aangegeven dat de samenwerking in het experiment zich voor het overgrote deel beperkt heeft tot kwantitatieve samenwerking (uitwisseling van onderwerpen die altijd al mogelijk was). Er is te weinig ervaring opgedaan met meer kwalitatieve samenwerking (verrijking van materiaal, uitdiepen van thema's, enzovoort) tussen de lokale en regionale omroepen. Ook stelt de meerderheid van de lokale omroepen dat de projectleiding uitgebreider en beter had moeten communiceren met hen. Deze kennis zal de NLPO gebruiken bij de opbouw van het Publiek Journalistiek Huis.

NTR

Er hebben oriënterende gesprekken plaatsgevonden met de Caribische afdeling van de NTR en vier lokale omroepen met een grote Caribische gemeenschap in hun gemeente(n). De gesprekken gingen over een mogelijke experimentele, inhoudelijke samenwerking en kennisuitwisseling. Alle partners staan daar positief tegenover. Begin 2024 worden de gesprekken voortgezet.

Speerpunt 8 – Nieuwe partners

De NLPO heeft in 2023 samen met het lectoraat Journalistiek & Innovatie van Fontys Hogeschool voor Journalistiek, het lectoraat *Inclusion and the Creative Industries* van Hogeschool Inholland en vier lokale omroepen een aanvraag gedaan bij het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek voor een onderzoek naar participatieve journalistiek. Deze aanvraag is in december van 2023 gehonoreerd.

Een half jaar later dan gepland starten in januari 2024 de werkzaamheden onder de titel 'Living apart together'. Enerzijds onderzoekt de NLPO hoe lokale omroepen verdergaand inwoners van hun gemeenten kunnen laten participeren bij het creëren van journalistieke content. Anderzijds hoe publieke lokale omroepen kunnen samenwerken en co-creëren met lokale publieke en maatschappelijke organisaties. Lokale omroepen laten met deze kennis zien dat ze een wezenlijk onderdeel zijn van de lokale samenleving, naast het verzorgen van de directe lokale nieuwsvoorziening. Ook laten zij zien hoe er kan worden geëxperimenteerd met nieuwe vormen van contentcreatie en participatie, en hoe hier actief beleid op kan worden ontwikkeld. De kennis wordt gedeeld op basis van de uitkomsten van het onderzoek begin 2025 via een handboek met aanbevelingen voor praktijk en beleid en tijdens een aantal bijeenkomsten met alle omroepen in de sector.

Etalage voor samenwerking met partners

Vooruitlopend op de resultaten van bovenstaand onderzoek start de NLPO op de eigen website al een 'etalage' waarin huidige best practices van lokale omroepen op het gebied van samenwerking met publieke lokale partners te zien zijn. Zo inspireren deze omroepen collega-omroepen met vergelijkbare ambitie of motivatie. De best practices zijn eind 2023 verzameld en beschreven en worden begin 2024 gepubliceerd.

Mediawijsheid

De NLPO neemt actief deel aan de ontwikkeling van de campagne 'DichterBijNieuws' van het Netwerk Mediawijsheid. Dit gebeurt in samenwerking met partners als Beeld & Geluid, de Nederlandse Vereniging van Journalisten, onderwijsinstututen en bibliotheken. In het kader van 'DichterBijNieuws' gaan inwoners en journalisten in een groot aantal gemeenten de dialoog aan over journalistiek. Zij spreken onder meer over de thema's persveiligheid, transparantie en de rol van media in het leven van de inwoners. Lokale omroepen kunnen in 2024 een rol spelen bij bovengenoemde en andere lokale activiteiten op dit gebied voor zowel inwoners van gemeenten als binnen het onderwijs. Dit sluit naadloos aan op de samenwerking die lokale omroepen in hun gemeenten steeds verder ontwikkelen met inwoners en lokale publieke en maatschappelijke organisaties.

Bouwsteen 4. Collectieve lokale omroep

We bouwen mee aan een collectieve lokale omroepsector, die door samenwerking de gedeelde belangen efficiënt behartigt en een voortrekkersrol vervult. Die omroep streeft in een goed onderling samenspel intern en extern draagvlak na en stimuleert ontmoeting en uitwisseling van kennis en ervaring met aandacht voor eenheid en verscheidenheid tussen lokale omroepen.

Introductie

De bouwsteen ‘Collectieve lokale omroep’ draait voornamelijk om het versterken van de relatie tussen de NLPO en de aangesloten omroepen en tussen lokale omroepmedewerkers onderling. Met het oog op de toekomstige transitie en ingezette professionalisering is die verbinding van groot belang. Dankzij deze onderlinge verbondenheid kunnen omroepen op een efficiënte manier elkaars kennis, vaardigheden, ervaringen en netwerk gebruiken. Dit draagt bij aan verdere professionalisering en onafhankelijke lokale journalistiek. Een solide community, zowel online als offline, vormt bovendien een essentiële basis voor samenwerking en het creëren van uitwisseling over en draagvlak voor de sectorontwikkelingen en veranderingen waar alle aangesloten omroepen richting 2026 mee te maken krijgen. Sinds 2023 geeft de NLPO hieraan uitvoering door onder meer de vernieuwing van de corporate website, de ontwikkeling van een nieuw CRM-systeem en de voorbereiding van een online community-platform. Hiermee is een eerste stap gezet richting een specifiek en doelgroepgericht informatieaanbod en dienstverlening. Door de organisatie van informatiebijeenkomsten en speciale evenementen heeft de NLPO in 2023 de medewerkers van omroepen niet alleen voorzien van kennis, maar ook kennis laten delen. In 2024 komt nog meer de nadruk te liggen vanuit deze bouwsteen op de stelselwijziging en natuurlijk de viering van het 50-jarig jubileum van de sector.

Speerpunt 9 – Interactie, participatie en binding

Website, CRM en online community

Binnen speerpunt 9 zijn in 2023 een aantal grote projecten in gang gezet: het vernieuwde www.nlpo.nl, een nieuw CRM (Customer Relationship Management) systeem en het online community-platform. Deze projecten dragen bij aan meer verbondenheid met en participatie van de achterban en liggen allemaal in elkaars

verlengde. De nieuwe website is in het derde kwartaal van 2023 gelanceerd. Het nieuwe CRM-systeem is eind 2023 geïmplementeerd. Met de realisatie van het online community-platform is in het laatste kwartaal van 2023 een begin gemaakt. Met deze projecten heeft de NLPO geïnvesteerd in een basissysteem dat toekomstbestendig is en waarmee de NLPO vanaf nu haar achterban beter kan bereiken.

De nieuwe website draagt bij aan meer verbondenheid en participatie vanwege de vernieuwde contentstrategie die zich meer richt op inspireren en interactie. Tegelijkertijd is de nieuwe website in 2023 geïntegreerd met het nieuwe CRM. Het online community-platform ten slotte moet de interactie met de achterban verbeteren en vergroten. De community moet in de toekomst dé plek worden voor bestuur en medewerkers om informatie op te halen, geïnspireerd te raken en het gesprek aan te gaan.

Binnen speerpunt 9 zorgt het nieuwe CRM-systeem voor een beter inzicht in de achterban, waardoor beter en meer persoonlijk contact mogelijk is met bestuur én medewerkers (de zogenoemde marketingkant). De verbeterde informatiehuishouding die het nieuwe CRM realiseert, komt terug onder speerpunt 10.

Communicatie, informatie en content

In 2023 is een begin gemaakt met een vernieuwde contentstrategie, een ‘leden’-communicatieplan en een contentkalender die goed aansluiten op het NLPO Meerjarenbeleidsplan 2023-2027. In 2023 heeft de communicatie van de NLPO zich gericht op het breed informeren van omroepen over de stelselwijziging; nut en noodzaak tot samenwerking en streekomroepvorming; en het verder realiseren en zichtbaar maken van professionalisering. Door de verminderde personele bezetting bij communicatie was dit in 2023 een uitdaging en waren de wensen soms groter dan wat realistisch bleek. Gelukkig is eind 2023 een nieuwe

contentspecialist geworven om vanaf 2024 extra te investeren in communicatie en interactie met de omroepen.

Interactie, participatie en binding

Los van bovenstaande projecten en trajecten was er op reguliere basis aandacht voor interactie, participatie en binding. Denk hierbij aan informatiebijeenkomsten, de campagnewebsite www.delokaleomroepvernieuwt.nl en diverse evenementen, waaronder de succesvolle Lokale Media Awards (LMA's). Zo stonden de LMA's dit jaar meer dan voorgaande jaren in het teken van professionalisering. Ook in de communicatie rondom de LMA's lag hier de focus op. De LMA's vonden dit jaar plaats op 9 juni 2023 in Beeld & Geluid in Hilversum. Omroep Venlo is tijdens de uitreiking van de Lokale Media Awards uitgeroepen tot Omroep van het Jaar 2023. De speciale vakjury onder leiding van Milouska Meulens, prijst "de sterke organisatie van de omroep, die hierdoor midden in de samenleving staat en de kwaliteit van de nieuwsproducties weet te bewaken. Een zeer professionele omroep waar zowel jonge, energieke als meer ervaren medewerkers onder-

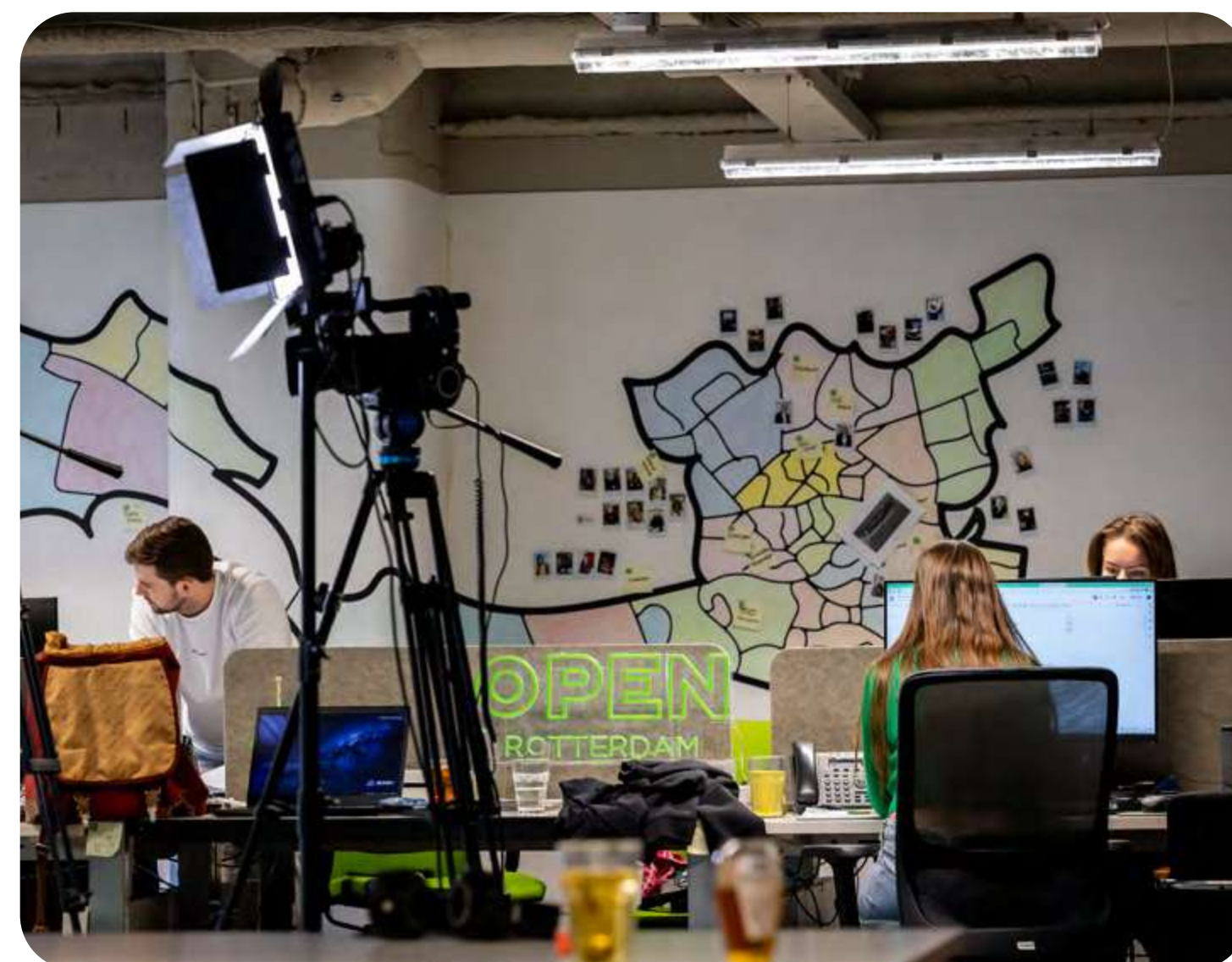
deel van uitmaken." Tara Boxman van omroep SCHIE (inmiddels Omroep Twee geheten) is uitgeroepen tot Presentatietalent van het Jaar.

Zowel publiek als jury gaven bij de evaluatie aan dat de uitreiking steeds professioneler wordt. Bezoekers beoordeelden de officiële uitreiking van de Lokale Media Awards dan ook met een 8.0. Daarnaast organiseert de NLPO ieder jaar 'Het Verhaal van Lokaal'. Vanwege de verkiezingen is dit congres verplaatst naar het eerste kwartaal van 2024.

Verder is in 2023 begonnen met de voorbereidingen van het themajaar '50 jaar lokale omroep'. In 2024 viert de sector dat de lokale publieke omroep 50 jaar bestaat. De lokale omroep lijkt momenteel van groter belang dan ooit tevoren. Dit is beschreven in diverse rapporten die de nadruk leggen op het cruciale karakter van een krachtige lokale omroep. De lokale omroep zat al in de haarvaten van de samenleving, maar is inmiddels ook meer en meer een waakhond van de lokale democratie.

Er zijn talloze verhalen te vertellen over de publieke lokale omroep, zowel richting omroepen als richting publiek. Tijdens het themajaar is hier extra aandacht voor. Met een speciale website www.50jaarlokaleomroep.nl, een thema(feest)week, een tentoonstelling en een jubileumboek gaat het jubileum dan ook niet onopgemerkt aan omroepen voorbij. Verder brengt de NLPO met een speciale publiekscampagne het themajaar bij het publiek onder de aandacht. Dit is mogelijk gemaakt met een eenmalige subsidie van het ministerie van OCW. Veel voorbereidingen zijn in 2023 getroffen, zoals het schrijven van een interactief boek en het opzetten van de activiteiten, campagne en festiviteiten die in 2024 plaatsvinden.

Tot slot hebben het verbeterde communicatieplan en de contentstrategie in 2023 hun vruchten afgeworpen. Op de socials steeg het aantal berichten, het bereik en de interactie. De monitoring en bijsturing van alle contentuitingen (website, social media, nieuwsbrief, etc.) neemt sinds 2023 een prominenter plaats in binnen communicatie.

Speerpunt 10 – Onderzoek, data en kennis

De implementatie van het nieuwe CRM in 2023 kent zowel een marketinggedeelte als een datahuishoudingsgedeelte. Het marketinggedeelte betreft het dieper inzicht krijgen in de behoeften en voorkeuren van de omroepen, zodat de NLPO beter kan voldoen aan de verwachtingen. Het datagedeelte helpt bij het vastleggen, organiseren en beheren van klantgegevens, waaronder bijvoorbeeld contactinformatie, voorkeuren en interacties. Met het nieuwe CRM bestendigt en versterkt de NLPO de interne informatie- en datahuishouding, wat nodig is met het oog op de toekomstige rol van de NLPO.

Leerstoel lokale publieke omroep

Daarnaast doet Yael de Haan sinds begin 2023 aanvullend wetenschappelijk onderzoek in haar rol als bijzonder hoogleraar Lokale Publieke Omroep aan de Faculteit der Letteren van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG). Dit onderzoek richt zich onder meer op 'De staat van de lokale journalistiek in Europa' en 'Verbroken Verbinding'. Het laatstgenoemde onderzoek dat begin 2024 start, richt zich op welke manier de binding tussen journalistiek en burgers kan worden versterkt met de inzet van AI-gedreven *conversational* technologieën. In dit onderzoek werken de drie lagen binnen het bestel (landelijk, regionaal, lokaal) samen. Zo heeft de leerstoel niet alleen toegevoegde waarde op het gebied van onderzoek, maar ook op het zichtbaar maken van de lokale omroepsector. De leerstoel is gefinancierd uit het bestemmingsfonds leerstoel en loopt tot 1 november 2027.

Het fonds is gecreëerd vanuit het batig saldo na het opheffen van de vereniging OLON. Het onderzoek helpt de sector en de samenleving beter inzicht te krijgen in het functioneren en de rol van de publieke omroep in de samenleving.

Kijk-, luister- en doelgroepgedrag

Voor lokale omroepen is inzicht in hun publiek en bereik cruciaal. Landelijke en regionale kijk- en luisteronderzoeken geven de landelijke en regionale omroepen inzicht in hun publiek. Deze onderzoeken zijn vaak niet toereikend of betaalbaar voor lokale omroepen vanwege schaalgrootte en andere factoren.

Met het in speerpunt 6 beschreven NLPO Bereiksdashboard, waarmee een permanent en representatief online-bereikonderzoek voor de hele sector is gerealiseerd, heeft de NLPO in 2023 belangrijke stappen gezet op dit terrein. De NLPO werd hierdoor (nog) vaker dé organisatie waar partijen data en informatie ophalen maar ook mee delen. De positie van de NLPO als kennis- en datacentrum is hiermee flink verstevigd.

Naast het online-bereikonderzoek is de NLPO in het laatste kwartaal van 2023 eveneens gestart met de voorbereidingen om in 2024 een sectorbreed onderzoek naar kijk-, luister- en doelgroepgedrag uit te voeren. Dit onderzoek biedt in aanloop naar de stelselwijziging zowel de omroepen als de NLPO waardevolle inzichten in het huidige mediagedrag van hun publiek, waarmee het effectief bereik kan worden vergroot.

Speerpunt 11 – Uitbreiding collectieve dienstenportfolio

Vanuit de collectiviteit is het belangrijk om aangesloten omroepen financieel voordeel te bieden en te ontzorgen door essentiële diensten gezamenlijk in te kopen. Dit wordt beschouwd als een belangrijk onderdeel van de collectief vertegenwoordigende en belangenbehartigende taak van de NLPO. Hierbij gaat het over voor omroepen verplichte afspraken met rechtenorganisaties als BumaS-temra, Sena, Stichting Reclame Code, Raad voor de Journalistiek en NICAM. Verder gaat het ook over diensten die de (radio)programmering ondersteunen, zoals het NOS Radiojournaal, ANWB Verkeersinformatie en DigiPluggen. Net zoals in voorgaande jaren zijn deze diensten ook in 2023 aangeboden en op de juiste wijze gefactureerd aan de omroepen (zie onder voor een overzicht van alle collectieve diensten van de NLPO in 2023).

Daarnaast onderzocht de NLPO zoals ieder jaar op welke manier het portfolio met diensten kan worden uitgebreid. In het tweede kwartaal is de NLPO een pilot gestart met Socutera voor de distributie van ideële spots. Omroepen krijgen hiermee de mogelijkheid om campagnes van goede doelen op te nemen in hun (programma)aanbod. Veelal doen omroepen dit vanuit maatschappelijke betrokkenheid of voor het opvullen van (reclame)zendtijd. De evaluatie van deze pilot vindt begin 2024 plaats. Ook is in het vierde kwartaal gewerkt aan het contracteren van een collectieve vertrouwenspersoon voor lokale omroepen. Omroepen kunnen deze dienst vanaf begin 2024 inzetten.

Verder was er in 2023 extra aandacht voor de doorontwikkeling en betere communicatie van bestaande diensten. Zo is per 1 januari 2024 een verplichte verwijzing naar de Raad voor de Journalistiek expliciet opgenomen in het criterium van het Keurmerk Nederlandse Streekomroepen dat betrekking heeft op de klachtenprocedure die omroepen moeten hanteren. Daarnaast is samen met NICAM gewerkt aan duidelijkere communicatie over de rol van Kijkwijzer en het (verplichte) gebruik ervan door lokale omroepen. De partijen starten in het eerste kwartaal van 2024 een gezamenlijke voorlichtingscampagne. Verder is na lang onderhandelen in het derde kwartaal van 2023 een principeakkoord bereikt met Sena, dat naar verwachting begin 2024 resulteert in een definitieve overeenkomst over de naburige muziekrechten voor de periode 2021-2024.

Fondsenwerving

De NLPO besteedde eveneens aandacht aan en communicatie over fondsenwerving door omroepen. Dit gebeurde onder meer in de nieuwsbrief en op een speciale pagina op de NLPO-website. Naast de subsidieregeling van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek bestaan immers nog tientallen andere fondsen om publieke doelen nationaal en lokaal te ondersteunen. De NLPO bood ook omroepen die nog geen subsidie van het Stimuleringsfonds krijgen begeleiding bij het vinden van relevante fondsen en de ontwikkeling van een aanvraag. Via een speciale pagina op de website werden omroepen maandelijks voorzien van actuele informatie over fondsen en vonden ze tips voor het doen van aanvragen. Daarnaast zijn in samenwerking met Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten en het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek opleidingstrajecten aangeboden aan omroepen en medewerkers.

Overzicht collectieve diensten 2023

In 2023 heeft de NLPO lokale publieke omroepen wederom ondersteund en voordeel geboden door het aanbieden van collectieve diensten. De randvoorwaarde voor deze diensten is dat ze leiden tot effectiever opererende lokale omroepen die voor hun verzorgingsgebied een Lokaal Toereikend Media-Aanbod bieden.

De NLPO biedt drie categorieën collectieve diensten aan:

- Diensten die noodzakelijk zijn om het media-aanbod mogelijk te maken, zoals aansluiting bij de Stichting Reclame Code, NICAM, Raad voor de Journalistiek en overeenkomsten met rechtenorganisaties als BumaStemra en Sena.
- Aansluiting bij de MediaHub Lineair voor de distributie van het aanbod.
- Collectieve afspraken met organisaties over diensten die de programmering van de omroep ondersteunen en die omroepen optioneel kunnen afnemen. Hieronder vallen NOS Radiojournaal, ANWB Verkeersinformatie en DigiPluggen.

Voor deze diensten onderhandelt de NLPO met de partijen over vaak meerjarige afspraken en verzorgt hiervan de facturatie en administratie.

Over de afgelopen jaren is een trend zichtbaar dat het aantal afnemers van de collectieve diensten afneemt, in absolute aantallen. Deze afname zegt echter niets over de dekkinggraad van de diensten, maar met name over het aantal lokale publieke omroepen dat actief is in Nederland. Door de verschillende fusies bij lokale omroepen, in verband met de streekomroepvorming, neemt het aantal steeds verder af. Bij de overige diensten wordt daarom aangegeven hoeveel procent van de aangeslotenen de collectieve dienst afneemt.

Hierna volgt het overzicht van diensten die de NLPO in 2023 aanbod.

Centrale diensten

Door aansluiting bij de NLPO waren de lokale publieke omroepen in 2023 automatisch aangesloten bij:

- De Stichting Reclame Code (SRC), verplicht voor lokale publieke omroepen die reclame uitzenden.
- Het NICAM (Kijkwijzer), verplicht als de omroep televisie aanbiedt.
- De Raad voor de Journalistiek. Bij deze onafhankelijke instantie van zelfregulering voor de media kunnen belanghebbenden terecht met klachten over journalistieke activiteiten, die naar hun oordeel het medium zelf niet goed heeft afgehandeld. De Raad beoordeelt of een klacht gegrond is of niet.

BumaStemra

Via de NLPO regelen de lokale publieke omroepen hun verplichte afdracht aan BumaStemra voor muziekgebruik. De overeenkomst dekt voor de lokale publieke omroepen alle relevante mediaplatforms, behalve (vooralsnog) Facebook. Deze collectieve regeling bezorgt de omroepen naast een financiële besparing ook zelfstandige onderhandelingen met BumaStemra.

Sena

Lokale publieke omroepen rekenen via de NLPO de verplichte afdracht af voor Sena. Dankzij deze collectieve regeling is de afdracht lager. Ook hoeft de omroep niet zelf te onderhandelen met Sena. In navolging van de in 2019 gerealiseerde overeenkomst met BumaStemra zijn de NLPO en Sena vanaf 2021 een overleg gestart over een nieuwe overeenkomst. Insteek van de onderhandelingen zijn nieuwe gunstigere voorwaarden en een meer eenduidige en overzichtelijke rekenmethode, zodat omroepen verzekerd zijn van de best mogelijke deal. Ondanks een principeakkoord in 2023 zijn beide partijen nog niet tot definitieve overeenstemming gekomen. NLPO en Sena hervatten de gesprekken begin 2024. De definitieve afrekening over 2023 moet dus nog plaatsvinden.

Overige diensten

ANWB Verkeersinformatie

Lokale publieke omroepen kunnen via de NLPO een abonnement nemen op de overname van de verkeersinformatie van de ANWB. Deelnemende omroepen kunnen dagelijks ieder half uur een actueel (regionaal) verkeersbulletin downloaden van een speciale ANWB-server. Eind 2023 gebruikten 85 omroepen deze collectieve dienst. In 2022 bedroeg dit aantal 84. Het percentage aangeslotenen dat deze dienst afneemt steeg van 37,7% (2022) naar 38,8% (2023)

DigiPluggen

Lokale publieke omroepen kunnen via de NLPO een abonnement nemen op DigiPluggen. DigiPluggen is het promotiesysteem voor de Nederlandse muziekindustrie. Omroepen die een abonnement hebben op deze dienst zijn altijd voorzien van het nieuwste, nationale en internationale muziekrepertoire. Eind 2023 gebruikten 90 omroepen deze collectieve dienst. In 2022 bedroeg dit aantal 92. Het percentage aangeslotenen dat deze dienst afneemt, daalde licht van 41,3% (2022) naar 41,1% (2023)

NOS Radiojournaal

Lokale publieke omroepen kunnen via de NLPO een abonnement nemen op het NOS Radiojournaal. Hierbij kunnen lokale publieke omroepen voor één tarief de volgende producten gebruiken: NOS Radiojournaal (Radio 2-bulletin), NOS op 3-bulletin en het NOS-hoofdpuntenbulletin. Eind 2023 gebruikten 145 omroepen deze dienst vergeleken met 144 omroepen in 2022. Het percentage aangeslotenen dat deze dienst afneemt, steeg van 64,6% (2022) naar 66,2% (2023). Het aantal inwoners dat het NOS Radiojournaal kon beluisteren via hun lokale omroep bedroeg in 2023 9.254.363.

Lokale Omroep Non-profit Service (voorheen Redactie Service)

De Lokale Omroep Non-profit Service biedt non-profit organisaties en ideële instellingen al achttien jaar de mogelijkheid om campagne (met audio, video en banners) te voeren via lokale publieke omroepen. De aangesloten omroepen bepalen of ze (delen van) de campagne willen opnemen in hun (programma-) aanbod. Veelal doen omroepen dit vanuit maatschappelijke betrokkenheid van de omroep of voor het opvullen van (reclame)zendtijd. Deze dienst is gedurende 2023 met name ingevuld door de samenwerking met Socutera (zie speerpunt 11). Daarnaast benaderden twee organisaties de NLPO rechtstreeks.

MediaHub Lineair

De MediaHub Lineair faciliteerde in 2023 de distributie van de radio- en tv-kanalen van de deelnemende omroepen naar alle Nederlandse pakketaanbieders met een must-carry-verplichting, waaronder Vodafone, Ziggo, KPN, T-Mobile/TELE2 (sinds eind 2023 samen verdergegaan onder de naam Odido) en Caiway/Delta. Door aan de MediaHub te leveren, kregen omroepen het aangeleverde radio- en tv-signaal ook in meerdere formaten beschikbaar voor internetstreams (HLS) op websites of in apps. Ook konden omroepen ervoor kiezen om binnen de MediaHub de ontvangen radio- en televisie-uitzendingen veertien dagen te

bewaren en daarmee te voldoen aan de mediawettelijke bewaarplicht van het Commissariaat voor de Media.

Daarnaast maakt een contributiedienst onderdeel uit van de dienstverlening die de NLPO aanbiedt. Hierdoor kunnen omroepen zowel hun contributie als distributie regelen via de NLPO en zijn ze compleet ontzorgd.

TechSoup

Via de NLPO kunnen omroepen zich aanmelden bij TechSoup om zo korting te krijgen op vaak kostbare, essentiële software. Doordat veel omroepen hiervan niet op de hoogte zijn, heeft de NLPO met TechSoup afgesproken deze dienst onder de aandacht te brengen bij de lokale publieke omroepen. In 2023 waren er onder meer kortingen voor diensten en producten van Adobe, Microsoft en Google.

Beheer en onderhoud Keurmerk Nederlandse Streekomroepen - als dienst

In 2023 is het Keurmerk Nederlandse Streekomroepen driemaal uitgereikt. Streekomroep WEEFF voor West-Friesland kreeg het keurmerk in januari en omroepen 1Almere en Studio040 voor Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Waalre kregen het in december.

De Commissie van Bezwaar behandelt de bezwaarschriften die door de streekomroepen worden ingediend. Enerzijds zijn dat bezwaarschriften tegen een afwijzende beslissing van de NLPO over het verlenen of verlengen van het recht op het voeren van het keurmerk. Anderzijds gaat het om bezwaren tegen de beslissing van de NLPO om het recht op het voeren van het keurmerk in te trekken. Deze commissie is in 2023 vernieuwd en uitgebreid. Jan van Vegchel is dit jaar afgetreden als voorzitter en commissielid. Paul de Man (aandachtsgebied bedrijfsvoering) heeft de voorzittersrol op zich genomen. Marijke Geertsema (aandachtsgebied lokale overheid) blijft aan de commissie verbonden. Nieuw zijn Jan Kroese (aandachtsgebied journalistiek) en Marieke Boerefijn (aandachtsgebied journalistiek). Voor het aandachtsgebied *legal* is op dit moment een vacature.

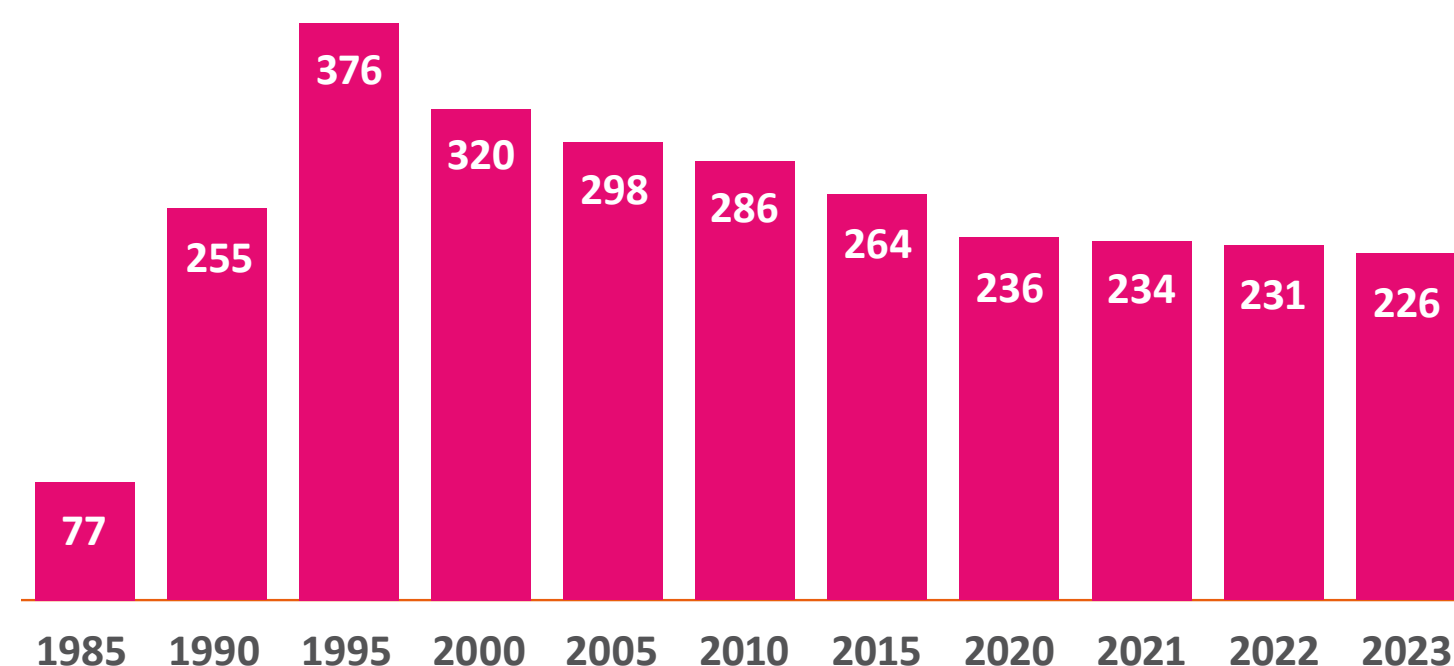
De belangrijkste besprekingspunten voor de commissie betroffen aanpassingen en aanscherpingen aan de keurmerkcriteria die voor 2024 staan ingepland om in te voeren.

Kengetallen lokale publieke media-instellingen 2023

Op 31 december 2023 telde Nederland 226 lokale publieke media-instellingen.

De onderstaande tabel laat zien hoeveel lokale publieke media-instellingen actief waren in Nederland in de periode 1985-2023. Na het hoogtepunt in 1995 loopt dit aantal langzaam terug. Deze afname kan met name worden verklaard door het proces van gemeentelijke herindelingen (op dit moment zijn er nog 342 gemeenten) en in het bijzonder door streekomroepvorming (samenwerkingsverbanden en fusies) van lokale omroepen.

Aantal lokale publieke media-instellingen 1985 - 2023

De 226 lokale omroepen hadden samen voor 329 gemeenten een zendtijdaanwijzing. Daarmee had ruim 96% van de 342 gemeenten die Nederland in 2023 telde, een eigen lokale omroep.

In de onderstaande tabel staat het aantal gemeenten met een lokale publieke media-instelling afgezet tegen het totaal aantal gemeenten in Nederland in de periode 1995 - 2023. Het aantal gemeenten is teruggelopen van 633 gemeenten in het jaar 1995 naar 342 in 2023. Het aantal gemeenten met een lokale publieke media-instelling daalde in diezelfde periode van 481 naar 329.

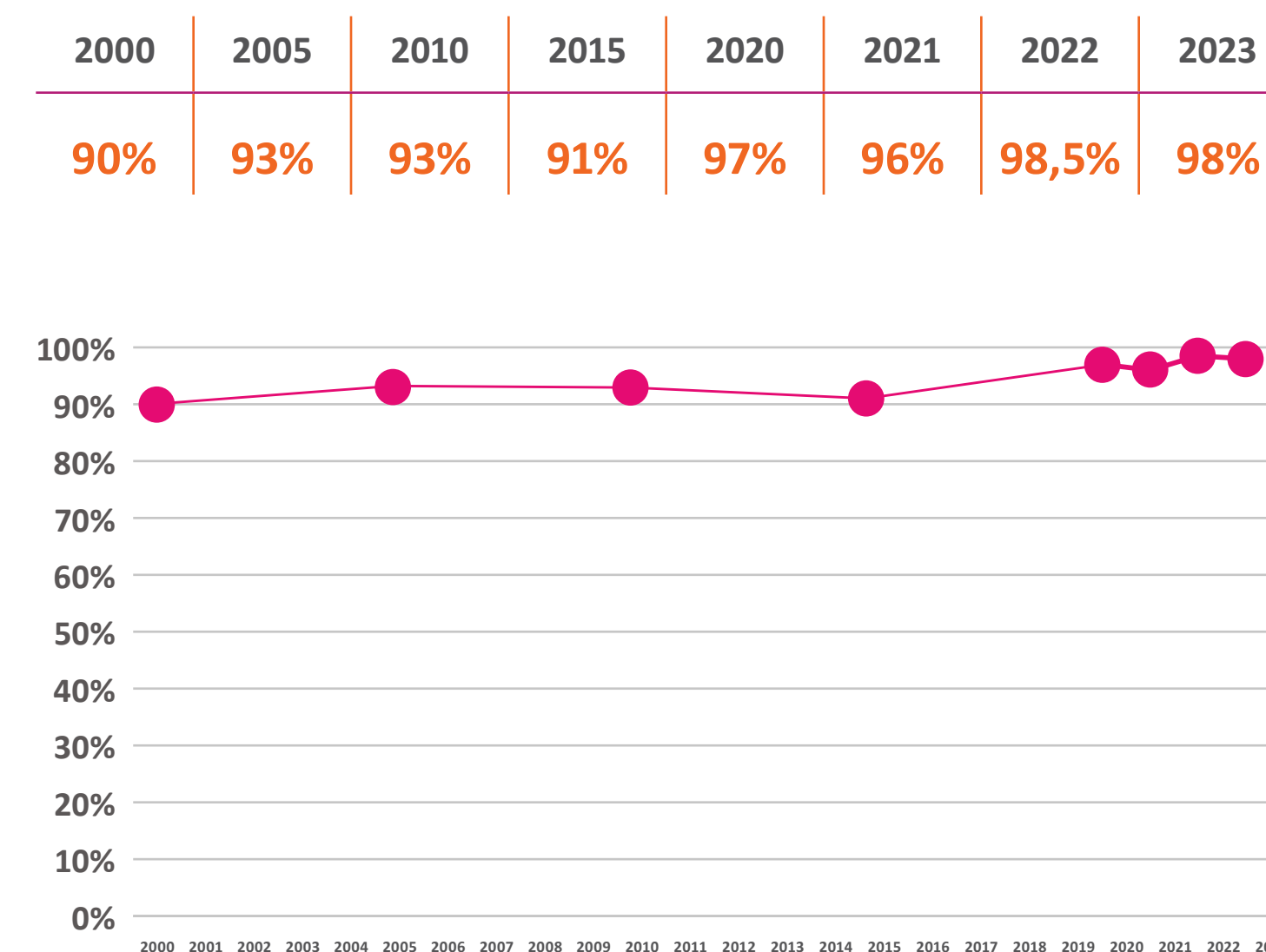
Gemeenten in Nederland met een lokale publieke media-instelling

Jaar	Gemeenten	Gemeenten met omroep	Percentage gemeenten met omroep
1995	633	481	76%
2000	537	453	84%
2005	467	410	88%
2010	430	390	91%
2015	393	358	91%
2020	354	341	96%
2021	352	341	97%
2022	345	334	97%
2023	342	329	96%

Het percentage van gemeenten waar een lokale publieke media-instelling actief is, is sinds de jaren 90 flink gegroeid. In 1995 was in 76% van de gemeenten een lokale omroep actief, sinds 2020 is dit percentage minimaal 96%.

Het landelijk bereik (het aantal inwoners van Nederland dat woonachtig is in een gemeente met een lokale publieke omroep) was 17.443.823 personen. Daarmee was 98% van de Nederlandse bevolking (17.811.291 personen) woonachtig in een gemeente met een lokale omroep. Het dekkingpercentage is de afgelopen jaren gegroeid ten opzichte van de periode tot 2015.

Dekkingspercentage lokale publieke media-instellingen 2000 – 2023

Kaart NLPO streekomroepen

1 Noord-Groningen	30 Utrechtse Heuvelrug	59 Voorne-Putten
2 Westerkwartier	31 Eemland	60 Schouwen-Duiveland
3 Midden-Groningen	32 Lekstroom	61 De Bevelanden
4 Groningen Stad	33 Gouwe & Hollandse IJssel	62 Walcheren
5 Veenkoloniën	34 Utrecht Stad	63 Zeeuws-Vlaanderen
6 Waddeneilanden	35 Vecht & Venen	64 De Zuidwesthoek
7 Noordoost-Friesland	36 Gooi en Vechtstreek	65 West-Brabant Zuid
8 Leeuwarden	37 Kop van Noord-Holland	66 De Baronie van Breda
9 Waadhoeke & Harlingen	38 West-Friesland	67 Hart van Brabant
10 Zuidwest-Friesland	39 Noord-Kennemerland & Alkmaar	68 De Meierij
11 De Friese Meren	40 Waterland	69 Oost-Brabant
12 Zuidoost Friesland	41 Zaanstreek	70 Land van Cuijk
13 Noord- en Midden-Drenthe	42 IJmond	71 Zuidoost-Brabant
14 Zuidwest-Drenthe & Kop van Overijssel	43 Zuid-Kennemerland	72 De Peel
15 Zuidoost-Drenthe	44 Amstelland	73 Noord-Limburg
16 Het Vechtdal	45 Amsterdam	74 Midden-Limburg
17 De Nieuwe Hanze	46 Duin & Bollenstreek	75 Westelijke Mijnstreek
18 Twente	47 Rijnland	76 Parkstad
19 Flevopolder	48 Alphen e.o.	77 Heuvelland Maastricht
20 Noordoostpolder & Urk	49 Den Haag	78 Oost-Groningen
21 Almere	50 Delft	79 Salland
22 Noord-Veluwe	51 Zoetermeer e.o.	80 Eindhoven E.O.
23 Stedendriehoek	52 Zuid-Hollandse IJssel	
24 De Achterhoek	53 Westland & Midden-Delfland	
25 Arnhem & De Liemers	54 Waterweg-Noord	
26 Rijk van Nijmegen	55 Rotterdam	
27 FoodValley	56 Drechtsteden & Dordrecht	
28 De Betuwe	57 Hoeksche Waard	
29 Land van Altena & Gorinchem e.o.	58 Goeree-Overflakkee	

De organisatie van de NLPO

De stichting NLPO kent statutair drie organen. Er is een sturend orgaan, de Raad van Bestuur; een toezichhoudend orgaan, de Raad van Toezicht; en een adviserend orgaan, het College van Omroepen. Daarnaast werkt de stichting met verschillende klankbordgroepen die adviseren op met name genoemde beleidsterreinen.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur bestaat uit een directeur-bestuurder. De Raad van Toezicht benoemt de Raad van Bestuur.

De directeur-bestuurder is belast met het besturen van de NLPO. Over beleidsmatige zaken die voor de aangesloten omroepen van belang zijn voert hij overleg met het College van Omroepen. De directeur-bestuurder legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht.

De directeur-bestuurder formuleert het beleid en geeft hiërarchisch leiding aan de medewerkers in dienst van de NLPO.

Marc Visch was in 2023 directeur-bestuurder van de NLPO.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) bestaat statutair uit maximaal vijf personen. De Raad van Toezicht benoemt zijn leden op basis van hun kennis en/of ervaring (kwalificaties) in bepaalde branches en/of met bepaalde werkzaamheden (domeinen). De Raad van Toezicht stelt profielschetsen op voor de kandidaat-leden en de onafhankelijke voorzitter. Het College van Omroepen heeft in eerste aanleg het exclusieve recht om hiervoor kandidaten voor te dragen, met uitzondering van de voorzitter. De raad ziet erop toe dat, bij de samenstelling, alle benodigde kennisgebieden en competenties zijn vertegenwoordigd, dat aan alle integriteitsvereisten is voldaan en dat hij als geheel effectief kan functioneren.

De Raad van Toezicht heeft de taak om toezicht te houden op het beleid en functioneren van de directeur-bestuurder en op de algemene gang van zaken bij de NLPO. Ook staat de Raad van Toezicht de directeur-bestuurder met advies bij. Bij de vervulling van hun taak richten de leden van de Raad van Toezicht zich uitsluitend op het belang van de stichting.

De volgende besluiten en beslissingen van de directeur-bestuurder behoeven de goedkeuring van de Raad van Toezicht:

- Het vaststellen van het meerjarenbeleidsplan
- Het jaarlijks vaststellen van de begroting
- Het jaarlijks vaststellen van het bestuursverslag
- Het aangaan van verplichtingen die bedragen van € 100.000,- te boven gaan
- Het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking van de NLPO met een andere rechtspersoon of vennootschap, als deze samenwerking of verbreking van ingrijpende betekenis is voor de NLPO of voor de lokale publieke media-instellingen
- Collectief ontslag van een aanmerkelijk aantal werknemers
- Het vaststellen van ingrijpende wijzigingen in de arbeidsomstandigheden van een aanmerkelijk aantal werknemers
- De benoeming van de accountant

De Raad van Toezicht is daarnaast belast met:

- Het vaststellen van de jaarrekening van de NLPO
- Het wijzigen van de statuten van de NLPO op voorstel van de directeur-bestuurder. Als de wijziging van de statuten gaat over (delen van) een artikel of artikelen op grond waarvan het College van Omroepen een goedkeurings-, voordrachts- of adviesrecht is toebedeeld, kan een wijziging uitsluitend geschieden nadat het College van Omroepen daartoe vooraf op schrift goedkeuring heeft verleend.

De leden van de Raad van Toezicht in 2023:

- Paul Luijten (Associate Director Hill+Knowlton Strategies)
- Pedro van Looij (Hoofd Interne & Externe Communicatie ASR Nederland NV) - (tot 8 december 2023)
- Nina Hiddema (Directeur-bestuurder bij De Nederlandse Reisopera) - (per 8 december 2023)
- Jan Hoek (Adviseur/Toezichthouder)
- Andra Leurdijk (Programmamanager Governance bij Cultuur+Ondernemen)
- Marianne Schuurmans-Wijdeven (Burgemeester Haarlemmermeer)

Paul Luijten was in 2023 de voorzitter van de Raad van Toezicht.

Het huishoudelijk reglement van de Raad van Toezicht en het rooster van aftreden zijn te vinden op de website van de NLPO: www.nlpo.nl/raad-van-toezicht/

De Raad van Toezicht komt zoals beschreven in de statuten tenminste vier keer per jaar bijeen aan de hand van een jaarrooster en volgt de Gedragscode Integriteit Publieke Omroep 2021 van de NPO (die is vastgelegd in zijn huishoudelijk reglement).

College van Omroepen

Het College van Omroepen (college) is het statutair bepaalde adviesorgaan van de NLPO en vertegenwoordigt alle bij de stichting aangesloten lokale publieke omroepen. Het college adviseert de Raad van Bestuur van de NLPO over beleidsaangelegenheden die de omroepen betreffen en in voorkomende gevallen de Raad van Toezicht.

Het college heeft op grond van de NLPO-statuten de volgende taken:

- Het gevraagd en ongevraagd adviseren van de Raad van Bestuur over beleidsmatige zaken die voor de aangeslotenen van belang zijn
- Het kenbaar maken van zijn goedkeuring of afwijzing aan de Raad van Bestuur over een door de Raad van Bestuur voorgestelde wijziging van de NLPO-statuten, voor zover de voorgestelde wijziging het college raakt
- Het exclusieve recht op de eerste voordracht van de leden van de Raad van Toezicht, met uitzondering van de voorzitter. Waarvan het college twee leden voordraagt na overleg met de partners in het publieke bestel (de NPO en de RPO) en de vertegenwoordiging van de lokale overheid (de VNG)
- Het laten organiseren van ten minste twee bijeenkomsten per boekjaar door de NLPO voor de aangeslotenen van de NLPO
- Ten minste vier keer per jaar bijeenkomen voor formeel overleg
- Het voorzitterschap voeren van de klankbordgroepen

In 2023 waren de leden van het college:

- Bram Wittendorp (kiesgroep 1: lokale omroepen met een omzet < € 150.000)
- Marcel Middelveld (kiesgroep 1: lokale omroepen met een omzet < € 150.000)
- Ed van Oerle (kiesgroep 2: lokale omroepen met een omzet € 150.000 - € 500.000)
- Ruben Landman (kiesgroep 2: lokale omroepen met een omzet € 150.000 - € 500.000)
- Eric Horvath (kiesgroep 3: lokale omroepen met een omzet > € 500.000) - voorzitter
- Flip van Willigen (kiesgroep 3: lokale omroepen met een omzet > € 500.000) - secretaris

Op www.nlpo.nl/college-van-omroepen/ is het rooster van optredens te vinden, met daarbij ook verdere uitleg over de kiesgroepen. Ook het huishoudelijk reglement staat op de website van de NLPO.

Het college vergadert, volgens de statuten, tenminste vier keer per jaar en laat de NLPO per boekjaar twee bijeenkomsten organiseren voor de aangeslotenen. De leden van het college volgen de Gedragscode Integriteit Publieke Omroep 2021 van de NPO (die is vastgelegd in zijn huishoudelijk reglement).

Klankbordgroepen NLPO

De NLPO kent een aantal klankbordgroepen. De klankbordgroepen vormen de noodzakelijke aansluiting met de dagelijkse praktijk. De groepen bestaan uit de verschillende typen omroepmedewerkers die de NLPO voeden op basis van expertise en ervaring. De klankbordgroepen helpen de NLPO om beleid voor de sector als geheel af te stemmen met de sector. De klankbordgroepen kijken en denken mee en volgen de ontwikkelingen in hun eigen aandachtsgebied, om op die manier zowel intern als extern draagvlak te creëren voor het beleid van de NLPO.

Elke klankbordgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de lokale publieke omroepen en de verantwoordelijke NLPO-medewerker. De voorzitter is een lid van het college. De Raad van Bestuur heeft de samenstelling, de wijze van benoeming, de werkwijze, de besluitvorming en de niet-formele adviestaak van de klankbordgroepen vastgelegd in het huishoudelijk reglement voor de klankbordgroepen, commissies en werkgroepen. Dit staat op de NLPO-website. Een benoeming als lid van een klankbordgroep geldt twee jaar, met een maximum van vier jaar bij herbenoeming.

Concreet adviseren de klankbordgroepen het college en de Raad van Bestuur op verschillende aandachtsgebieden over het beleid op lange termijn en de jaarlijkse prioriteitstelling voor het jaarplan. Om goed advies te kunnen geven, voedt en ondersteunt het bureau van de NLPO de klankbordgroepen. Klankbordgroepen kunnen zich laten bijstaan door externe deskundigen en kunnen op deelgebieden werkgroepen in het leven roepen.

De klankbordgroepen hebben de volgende taken:

- Het leveren van een bijdrage aan de afstemming van de beleidsvorming en de beleidsbepaling van de NLPO voor de lokale omroepsector
- Het volgen van de ontwikkelingen, door mee te kijken en mee te denken, op de onderscheiden aandachtsgebieden. Het doel is om zowel intern als extern draagvlak te creëren voor het beleid van de NLPO

- Het bijstaan van de directeur-bestuurder, al dan niet via het college en input leveren bij zijn beleidsbepaling en besluitvorming op de onderscheiden aandachtsgebieden die voor de omroepen van belang zijn
- Het gevraagd en ongevraagd adviseren van de directeur-bestuurder en het college binnen het desbetreffende aandachtsgebied over zaken die de gehele lokale omroepsector aangaan

In 2023 waren de volgende klankbordgroepen actief:

- Sectorontwikkeling algemeen
- Collectieve diensten
- Professionalisering
- Lokaal Toereikend Media-Aanbod

Klankbordgroep Sectorontwikkeling algemeen

Deze klankbordgroep bespreekt alle ontwikkelingen in de sector en werkt aan één visie op de toekomst van de lokale omroepsector. In deze klankbordgroep zijn niet alleen alle soorten lokale publieke media-instellingen vertegenwoordigd, maar ook alle disciplines die van belang zijn voor de toekomst, zoals journalistiek, politiek en bestuur. De leden adviseren bij de ontwikkeling van een visie op de toekomst van de lokale publieke omroep binnen het Nederlandse mediabestel in het algemeen en binnen de publieke omroep in het bijzonder.

Op 31 december 2023 bestond deze klankbordgroep uit:

Pieter Bon (Omroep Tilburg), Aart den Haan (WOS), Ton van Wijngaarden (RTV Dordrecht), Richard van der Veen (Streekstad Centraal), Ruud Bochart (GooiTV), Henk Otter (RTV1) en Ferdinand van Wijk (GL8 Media).

Flip van Willigen (1Twente) is voorzitter namens het College van Omroepen.

Klankbordgroep Collectieve diensten

Deze klankbordgroep denkt kritisch mee over het NLPO-beleid op het terrein van diensten die collectief kunnen worden gerealiseerd en de toepasselijkheid daarvan binnen de lokale omroepsector. Een belangrijk onderdeel hiervan waren in 2023 de diensten voor techniek en infrastructuur.

Op 31 december 2023 bestond deze klankbordgroep uit:

Valentijn Siebrands (Stichting Streekomroep Midden Gelderland), Gerrie Cramer

(RTV Purmerend), Albert J. Hendriksen (AAVISIE-AAFM), Harro Meijer (OOG Groningen), Rob van der Meer (RTV Albrandswaard), Rien Janssens (Omroep Ede) en Jan Booi (RTV Meppel).

Ed van Oerle (Noordkop Centraal) is voorzitter namens het College van Omroepen.

Klankbordgroep Professionalisering

Deze klankbordgroep adviseert op het terrein van de ontwikkeling en uitbreiding van het opleidingsaanbod van de NLPO. Ook denkt de klankbordgroep Professionalisering mee over (andere) initiatieven die bijdragen aan het professionaliseren van de journalistiek en de bedrijfsvoering van lokale (streek)omroepen.

Op 31 december 2023 bestond deze klankbordgroep uit:

Harm Weistra (RTV NOF), Ard Zandbergen (Omroep Bo), Ronald Boutkan (Regio Noordkop), Wim van Beek (RTV Gouwestad), Johan Westra (ORTS), Annemiek Holkeboer (Stichting Meeromroep) en Peter Berendsen (REGIO8).

Bram Wittendorp (ZO!34) is voorzitter namens het College van Omroepen.

Klankbordgroep Lokaal Toereikend Media-aanbod

Deze klankbordgroep adviseert de Raad van Bestuur van de NLPO en het College van Omroepen over de inhoudelijke doorontwikkeling van lokale publieke omroepen richting een Lokaal Toereikend Media-Aanbod (LTMA). Daarbij heeft deze klankbordgroep specifiek aandacht voor de rol van het Keurmerk Nederlandse Streekomroepen en de vorming van streekomroepen.

Op 31 december 2023 bestond deze klankbordgroep uit:

Femke Ijsinga-van Boxsel (OPEN Rotterdam), Maarten van den Boom (Streekomroep ZuidWest), Edward van Doorn (Stichting Streekomroep Weert), Cor de Feyter (RTV Vechtdal), René Peters (Langstraat Media), Wim Aarsen (RTV Noordoost Twente), Evert Cuijpers (Omroep Venlo) en Chris de Waard (Lokale Omroep Regio Leiden).

Ruben Landman (Omroep Ede) is voorzitter namens het College van Omroepen.

Ontwikkelingen in 2023

Ontwikkelingen en gevoerd beleid

In het coalitieakkoord van het kabinet Rutte-IV is de ambitie opgenomen om te komen tot een andere wijze van bekostiging en daarmee een stelselwijziging van de lokale publieke omroep. De uitwerking tot een nieuw stelsel onder leiding van het ministerie van OCW heeft in 2023 centraal gestaan. Op 30 mei 2023 informeerde voormalig staatssecretaris Uslu (OCW) de Tweede Kamer over haar visie op de stelselwijziging van de lokale omroep. Eerder, in de Hoofdlijnenbrief media 2022, nam het kabinet al het besluit om extra middelen toe te kennen aan de lokale omroepsector en de NLPO. Zo kan de sector zich klaarstomen voor de stelselwijziging.

Dit resultaat kan nog altijd worden gezien als de uitkomst van de jarenlang gevoerde campagne van de NLPO en heeft ervoor gezorgd dat de NLPO haar ambities in 2023 voor de verdere professionalisering van de sector in een hogere versnelling kon uitvoeren. De val van het kabinet Rutte-IV in 2023 heeft daaraan niets veranderd. De brede steun voor de versterking van de lokale omroep bleek ook weer tijdens een commissiedebat op 5 oktober 2023, waarin de plannen voor de versterking van de lokale publieke omroep aan de Tweede Kamer zijn toegelicht.

De NLPO sluit het jaar 2023 dan ook hoopvol af in de verwachting dat er ook de komende jaren voldoende politiek draagvlak zal bestaan voor de versterking van de lokale publieke media, en de lokale omroepen in het bijzonder, en voor de daartoe noodzakelijke stelselwijziging. Als gevolg van de val van het kabinet Rutte-IV houdt de organisatie er rekening mee dat de voorgenomen stelselwijziging een jaar vertraging oploopt en koerst nu op een voorgenomen stelselwijziging per 2026.

Hoewel de NLPO in 2023 vast heeft gehouden aan de uitvoering van de beleidslijnen uit het meerjarenbeleidsplan, heeft de val van het kabinet er wel voor gezorgd de informatiebijeenkomsten die gepland waren voor het voorjaar 2023 om de achterban te informeren over de voorgenomen stelselwijziging zijn uitgesteld naar oktober 2023. Ook is het congres 'Het Verhaal van Lokaal', wat primair gericht is op het informeren van gemeenten over de ambities, mogelijkheden en veranderingen van de lokale omroep, verplaatst naar begin 2024. Toch heeft de NLPO in 2023 naar tevredenheid kunnen werken aan de strategische doelen, waarvan de eerste resultaten zichtbaar zijn in dit verslag.

Zeer welkom was daarbij dat de NLPO in 2023 van het ministerie van OCW een tegemoetkoming heeft ontvangen om zich voor te bereiden op de stelselwijziging van 2026. Ook heeft de NLPO op grond van de Hoofdlijnenbrief media 2022 voor 2023 vervolgfianciering aangevraagd en gekregen voor de volgende onderdelen: brede, laagdrempelige trainingen, overgang digitale distributie en NLPO-ondersteuning. Op deze gelden rekent de NLPO ook voor 2024 en de daaropvolgende jaren totdat de stelselwijziging is gerealiseerd.

Als onderdeel van de samenwerking met het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek (SvdJ) in 2023 is de NLPO nauw betrokken geweest bij de inrichting en uitvoering van de subsidieregeling "Professionalisering Lokale Publieke Media-instellingen". In 2023 konden in totaal 34 samenwerkingsverbanden van lokale omroepen deelnemen in de regeling gericht op journalistieke, organisatorische en bestuurlijke professionalisering.

Ook werkten beide organisaties in 2023 samen in de vorm van de beschikbaarstelling van kwartiermakers die, onder de inhoudelijke aansturing van de NLPO, 60 omroepen uit 20 streken succesvol hebben begeleid.

Samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft de NLPO in 2023 gewerkt aan het actief informeren van gemeentebestuurders, raadsleden en lokale ambtenaren over de aanstaande veranderingen. Immers de kennisachterstand in veel gemeenten is groot, bijvoorbeeld ten aanzien van de streekkaart, de (toekomstige) rol van gemeenten bij de lokale omroep, de wijzigingen in de bekostiging, de impact van een stelselwijziging op het lokale karakter van de omroep en de band met de vrijwilligers. De NLPO constateert dat de kennis bij gemeenten van de lokale omroepvernieuwing door de samenwerking met de VNG is verbeterd en zal in 2024 verder inzetten op het versterken van de informatievoorziening richting gemeenten.

Vergelijkbaar met de acties gericht op gemeenten, heeft de NLPO in 2023 ook gewerkt aan de relatie met Tweede Kamerleden, waarbij sinds het einde van het jaar de voorbereidingen zijn gestart voor een (hernieuwde) kennismaking met en verhogen van het kennisniveau van de nieuwe Tweede Kamerleden en fracties sinds de verkiezingen van november 2023. Er wordt onder meer gewerkt aan een herziening van de publicatie 'Toekomst voor de Lokale Publieke Omroep' die enkele jaren geleden speciaal is ontwikkeld met dit doel.

Naast bovenstaande acties heeft de NLPO in 2023 uiteraard ook veel tijd en middelen gestoken in de voorlichting en ondersteuning van de lokale omroepen zelf, onder andere via de campagne 'De lokale omroep vernieuwt!' Daardoor zijn en blijven omroepen goed geïnformeerd over en aangesloten bij alle ontwikkelingen en wat die voor hen gaan betekenen. Op 7 oktober 2023 zijn tijdens een zeer goed bezochte informatiebijeenkomst in Ede alle omroepen op de hoogte gesteld van de kabinetsmaatregelen, waaronder de opschaling in 80 streken, de nieuwe kwaliteitseisen, de toekomstige bekostigingswijze, de veranderende relatie met gemeenten en de mogelijkheden voor ondersteuning vanuit onder meer de NLPO en het SvdJ.

Goed geëquipeerde lokale omroepen en goed geïnformeerde en opgeleide lokale omroepmedewerkers dragen in belangrijke mate bij aan de verdere professionalisering van de lokale journalistiek en een succesvolle implementatie van de stelselwijziging. Lokale omroepen hebben in 2023 intensief gebruik gemaakt van het aanvullende en laagdrempelige opleidingsaanbod van de NLPO. Er vonden in 2023 57 trainingen voor 400 medewerkers van 100 verschillende omroepen plaats. Ook namen 34 omroepen deel aan de maatwerkmodules, aangepast aan de behoefte van de aanvragende omroepen of samenwerkingsverbanden. Verder hebben in 2023 in totaal bijna 700 medewerkers van lokale omroepen deelgenomen aan een breed palet van laagdrempelige workshops en trainingen tijdens de twee inspiratiedagen die de NLPO in 2023 in april en november heeft georganiseerd. Deze trainingen en workshops zijn in 2023 tot stand gekomen via de extra middelen vanuit de Hoofdlijnenbrief media 2022 (onderdeel Brede laagdrempelige trainingen) die de NLPO ook voorziet voor de komende jaren.

Ten slotte is de NLPO in 2023 ook gestart met de voorbereidingen van de viering van het 50-jarig bestaan van de lokale omroep in 2024. Dankzij extra financiële ondersteuning van OCW kan hieraan extra aandacht worden besteed, met een concentratie van activiteiten in de jubileumweek van maandag 30 september tot en met zaterdag 5 oktober 2024. De geschiedenis en ontwikkeling van lokale omroepen te vieren en zichtbaar te maken aan een breed publiek helpt bij het versterken van het draagvlak voor de aanstaande wijzigingen en investeringen. Het lustrumjaar is begin 2024 van start gegaan met de lancering van de speciale website www.50jaarlokaleomroep.nl.

Met bovengenoemde maatregelen, activiteiten en inzet groeit de professionaliteit en kwaliteit van de lokale omroepen. De mogelijkheden voor inhoudelijke samenwerking met andere maatschappelijke en journalistieke organisaties worden daarmee ook interessanter. In 2023 is vooral doorgewerkt aan de versterking van de samenwerking van de sector met de regionale omroepen, die zijn gebaat bij de aanwezigheid van een sterke lokale omroep overal in Nederland. De ingezette hervorming van het lokale omroepbestel was in 2023 ook de aanleiding voor het voorbereiden van een journalistieke alliantie tussen de NLPO en de RPO. De alliantie kan worden gezien als voorwaarde voor verdere samenwerking met de RPO en de NOS in de vorm van een Publiek Journalistiek Huis (PJH) dat eveneens gedurende 2023 is voorbereid en waarvan de start in 2024 staat gepland.

Ontwikkelingen governance

Het is duidelijk dat de voorgenomen stelselwijziging, waaronder de wijziging van de bekostiging van lokale publieke omroepen, ook gevolgen heeft voor de manier waarop zowel de omroepen als de NLPO moeten voldoen aan de eisen van 'good governance' en 'compliance'. De NLPO heeft daarom in 2023 een start gemaakt met het opstellen van richtlijnen en aanbevelingen voor omroepen en de wijze waarop deze kunnen worden geïmplementeerd en getoetst. Verder heeft de NLPO zich als sectororganisatie aangesloten bij het Mediapact Respectvol Samenwerken en beschikt de sector vanaf begin 2024 over een externe vertrouwenspersoon. Tegelijkertijd geeft de NLPO sinds 2023 bijzondere aandacht aan het functioneren van bestuursleden en PBO-leden van lokale publieke omroepen. Zo neemt de NLPO specifieke governancethema's op in het programma voor deskundigheidsbevordering en kennisdeling en ontwikkelt de organisatie specifiek beleid op deze thema's.

Maatschappelijke ontwikkelingen en uitdagingen

Klimaat, wonen, energie, water, arbeidsmarkt, migratie: allemaal thema's die zich ook en nadrukkelijk lokaal manifesteren. De lokale omroep is als geen andere organisatie in staat om op deze thema's een lokaal verbindende, duidende, activerende en controlerende rol te vervullen. Dit publieke belang bleef ook in 2023 actueel, mede door de gemeenteraadsverkiezingen in 2022, de Provinciale Statenverkiezingen, de Tweede Kamerverkiezingen in 2023 en de groeiende aandacht voor het functioneren van de lokale democratie. Nederlanders zijn over het algemeen geïnteresseerd in lokaal nieuws. Toch bestaat er een toenemende zorg over de verschraving van de lokale journalistiek en daarmee de journalistieke controle van het lokale bestuur op heel veel plekken in Nederland. Daarnaast heeft ook de lokale journalistiek te maken met een dalend vertrouwen in de journalistiek in het algemeen. De herkomst en onafhankelijkheid van nieuwsbronnen, evenals de juistheid, kwaliteit en authenticiteit van informatie, worden steeds onduidelijker, mede door de opkomst van AI en desinformatie in mediaproductie. De NLPO vindt het daarom van groot belang om omroepen te informeren over deze ontwikkelingen, inclusief bijbehorende ethische dilemma's. In 2023 bereidde de NLPO verschillende activiteiten voor die in 2024 zichtbaar zullen worden.

Organisatieontwikkeling

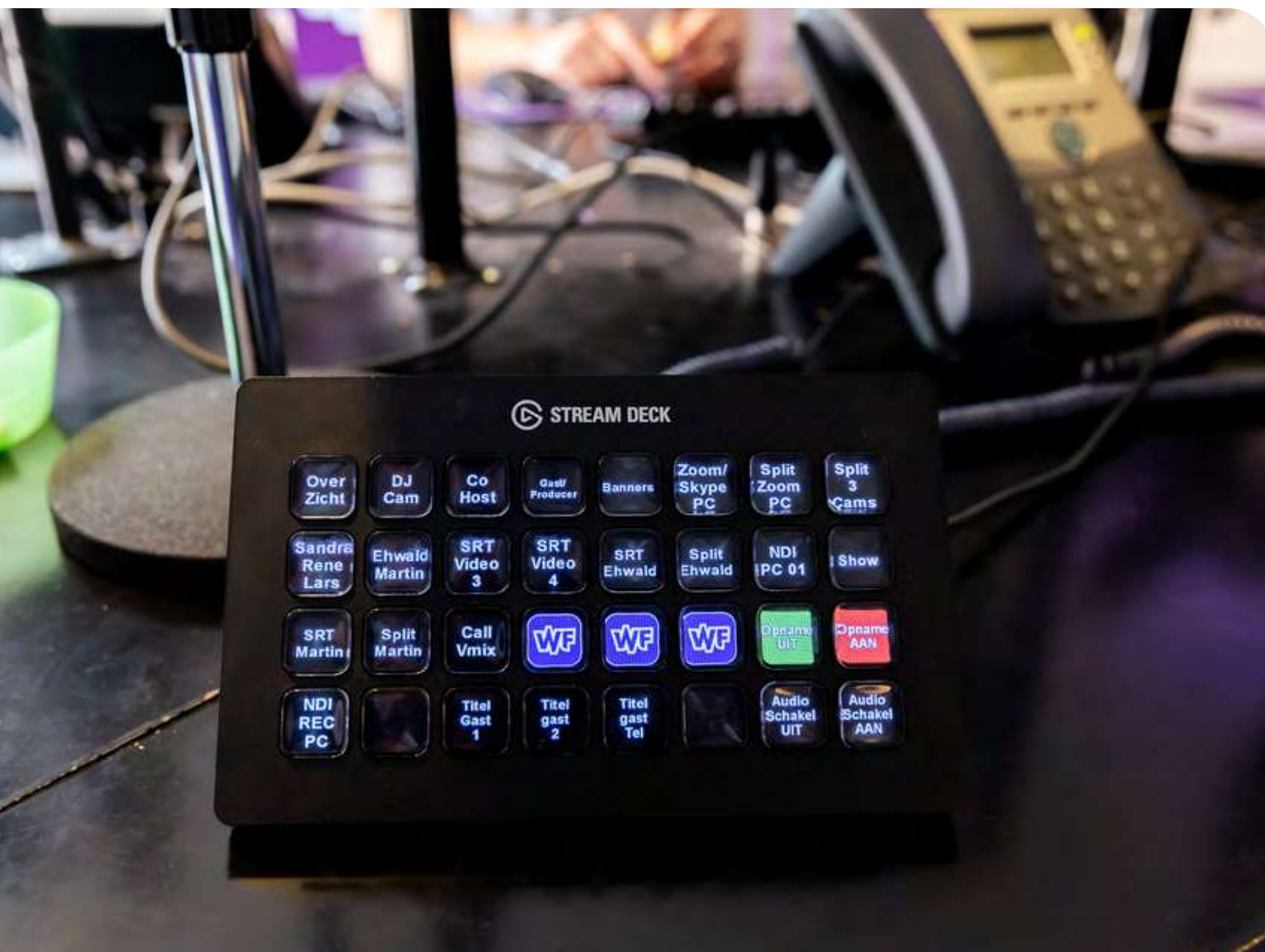
De organisatie van de NLPO is in 2023 licht gewijzigd als gevolg van de uitvoering en implementatie van 'De lokale omroep werkt!', het nieuwe NLPO Meerjarenbeleidsplan 2023-2027. De strategische doelen uit het plan zijn daarbij vertaald naar bouwstenen met daaronder speerpunten, waarvan de resultaten bijdragen aan de realisatie van deze doelen. Doordat medewerkers van de NLPO in verschillende samenstellingen in verschillende teams zijn gaan werken, is er meer samenhang en interactie ontstaan tussen de vele activiteiten van de NLPO. Tegelijkertijd is er dankzij de meer diverse, interne samenwerking meer ruimte ontstaan voor een gedeelde strategische visie. De werkwijze is op verschillende momenten in 2023 met het team geëvalueerd en aangescherpt. De NLPO verwacht via de nieuwe werkwijze en opzet van de organisatie wendbaarder en weerbaarder te zijn voor de toekomst. De komende jaren worden verdere aanpassingen verwacht, ook in verband met de overgang naar een formeel geborgde positie en taakbeschrijving van de NLPO in de Mediawet.

In relatie met het bovenstaande heeft de NLPO in 2023 daarom stappen gezet ter voorbereiding op de nieuwe taken die de organisatie vanaf 2026 verwacht. Zo heeft de organisatie samen met het College van Omroepen en de Raad van Toezicht een tweetal brainstormsessies gehouden, waarbij is geïnventariseerd hoe wordt aangekeken tegen de voorgenomen wijzigingen en implicaties. In 2024 zal de NLPO een of meer werkgroep(en) formeren gericht op zowel de inhoud van het toekomstige concessiebeleidsplan als ook de vertaling naar de toekomstige organisatie.

Eind 2023 bestond het team van de NLPO uit 12 medewerkers (gemiddeld 10,78 FTE's) vergeleken met 11 medewerkers (gemiddeld 10,86 FTE's) in 2022. In mei 2023 zijn twee project/beleidsmedewerkers in (tijdelijke) dienst gekomen die met name Bouwsteen 1 'Professionele lokale omroep' ondersteunen en waarbij één persoon tijdelijk is betaald uit de extra middelen vanuit de Hoofdlijnenbrief media 2022 (onderdeel Brede laagdrempelige trainingen). Verder zijn in 2023 twee personen uit dienst gegaan, omdat zij beiden een andere baan buiten de NLPO hebben gevonden. Beide personen waren werkzaam binnen het team communicatie van de NLPO dat in 2023 als gevolg hiervan grotendeels met een minimale bezetting heeft gefunctioneerd. Voor de uitvoering van een aantal van

de communicatieactiviteiten in 2023 heeft de NLPO daarom gewerkt met externe leveranciers op het gebied van strategische communicatie, contentontwikkeling en vormgeving. De organisatie heeft deze werkwijze eind 2023 intern geëvalueerd en besloten de huidige werkwijze te handhaven (tenminste tot aan de beoogde stelselwijziging) voor de positie van strategisch communicatieadviseur en voor de ondersteuning op het gebied van vormgeving. Wel is per 1 februari 2024 de nieuwe positie van contentspecialist ingevuld. Daarmee is de formatie voor de communicatie weer volledig op sterkte.

In juli 2023 is de NLPO geconfronteerd met de eenzijdige opzegging van de toenmalige accountant Flynth Audit. De organisatie heeft de daaropvolgende periode onder mandaat van het Raad van Toezicht-lid Jan Hoek een nieuwe accountant geworven. Versteegen Accountants en Adviseurs is op 8 december 2023 door de Raad van Toezicht benoemd als nieuwe accountant voor het boekjaar 2023 en verder. Dit heeft ertoe geleid dat de NLPO in het najaar van 2023, voorafgaand aan de officiële benoeming, te maken kreeg met een extra interim-controle van de nieuwe accountant. Uitstel van de controle van 2023 is derhalve verleend door het ministerie van OCW tot uiterlijk 15 juli 2024.

Een van de uitkomsten van de interim-controle was dat de NLPO op basis van de huidige wet- en regelgeving niet verplicht is om vanaf 1 januari 2026 (boekjaar 2025) te rapporteren over duurzaamheid. Op advies van de Raad van Toezicht heeft de NLPO echter besloten dat zij per 2024 de interne bedrijfsvoering langs de lat van de criteria van de CSRD (Europese richtlijn voor duurzaamheidsrapportage) zal leggen, zowel voor de NLPO-organisatie als voor de sector. Deze richtlijn dwingt een oordeel te formuleren, eventueel aanvullend beleid te ontwikkelen en hier acties aan te koppelen.

Verslag Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht hebben in 2023 voldaan aan hun statutair bepaalde taken en verantwoordelijkheden: het vaststellen van de jaarrekening en het goedkeuren van de begroting, van het meerjarenbeleidsplan en van het bestuursverslag. Daarnaast heeft de Raad van Toezicht in 2023, zoals gezegd in het verslag, op 8 december 2023 de nieuwe accountant van de NLPO benoemd.

Statutair liep de tweede termijn van Pedro van Looij af op 12 juni 2023. De Raad van Toezicht heeft in de vergadering van 7 april 2023 besloten om zijn termijn te verlengen tot de opvolging bekend is. Reden voor de verlenging is dat de Raad van Toezicht het in de fase van veranderingen waarin de NLPO verkeert, niet wenselijk achtte om een vacature te laten ontstaan. Tijdens de vergadering van 8 december 2023 is Nina Hiddema, op voordracht van het College van Omroepen, benoemd als lid van de Raad van Toezicht voor het domein lokale omroepen. Op die datum is de heer Van Looij alsnog afgetreden.

Om dezelfde reden hebben de leden van de Raad van Toezicht tijdens de vergadering van 7 april 2023 besloten de tweede termijn van de onafhankelijke voorzitter Paul Luijten, van wie deze termijn op 25 maart 2024 afloopt, te verlengen tot 31 december 2024. In de vergadering van 8 december 2023 heeft de Raad van Toezicht ten aanzien van de vacature voor de voorzitter die volgend jaar ontstaat, besloten dat Marianne Schuurmans de positie van onafhankelijk voorzitter vanaf eind 2024 overneemt. Wel met de kanttekening dat zij als burgemeester van Haarlemmermeer voor het bekleden van deze positie toestemming nodig heeft van de gemeenteraad wanneer de NLPO in 2026 een ZBO-status krijgt.

De formele overdracht staat gepland voor de laatste vergadering van de Raad van Toezicht in 2024. De Raad van Toezicht neemt in de loop van 2024 contact op met het College van Omroepen met het verzoek om met een voordracht te komen voor de vacature die derhalve eind 2024 ontstaat voor de positie van lid Raad van Toezicht vanuit het domein lagere overheden.

In 2024 verloopt op 20 november ook de eerste termijn van Andra Leurdijk en staat de herbenoeming voor de tweede termijn op de agenda.

De Raad van Toezicht is in 2023 op veel momenten en onderdelen actief en betrokken geweest bij het toezicht op de ontwikkelingen in de sector in het algemeen en binnen de NLPO en bij governance-vraagstukken in het bijzonder.

De Raad van Toezicht en het College van Omroepen hebben specifiek invloed uitgeoefend op het beleid van de NLPO in 2023, op de volgende punten:

- Toegang tot een vertrouwenspersoon voor medewerkers van alle lokale publieke omroepen en directe communicatie met deze medewerkers hierover.
- Modelprotocollen met teksten voor huishoudelijke reglementen en medewerkersovereenkomsten.
- Een gedragscode 'grensoverschrijdend gedrag' als onderdeel van het Keurmerk Nederlandse Streekomroepen.

Verder heeft de Raad van Toezicht begin 2023 opnieuw bekeken in hoeverre de 'Gedragscode Integriteit Publieke Omroep 2021' nog voldeed als governance-code, waaraan zowel de NLPO als de lokale publieke omroepen zich wensen te conformeren. De leden hebben begin 2023 geconstateerd dat de integriteitscode breed genoeg is geformuleerd om te blijven volgen.

Op verzoek van de Raad van Toezicht heeft de NLPO begin 2023 een 'Protocol Belet en Ontstentenis' opgesteld waardoor de continuïteit altijd is verzekerd.

Op 12 mei 2023 heeft de Raad van Toezicht zijn gezamenlijke jaarlijkse bijeenkomst met de leden van het College van Omroepen gehouden. Een bijeenkomst die in het teken stond van elkaar informeren en van gedachten wisselen over de voorgenomen stelselwijziging in het algemeen en de toekomstige positie en taken van zowel de Raad van Toezicht als van het College van Omroepen.

Zowel de leden van het college als de leden van de Raad van Toezicht konden zich vinden in de geschetste denkrichtingen over hoe de verschillende organen zich in de toekomst tot elkaar verhouden. Beide zijn tevreden over de huidige overlegstructuur. Ook gaan beide organen ervan uit dat de huidige structuur de basis is voor de toekomstige inrichting, voor zover dit past binnen de wettelijke context. Het college heeft daarbij als uitgangspunt dat het in zijn nieuwe rol zwaarwegende adviezen kan uitbrengen, zodat het invloed uitoefent op het beleid van de NLPO en de achterban vertegenwoordigt. Afgesproken is dat de NLPO beide organen actief betreft bij de voorbereidingen op dit gebied.

Op 12 mei 2023 hebben de leden van de Raad van Toezicht en het College van Omroepen een werkbezoek gebracht aan Haarlem105, de lokale omroep voor Haarlem, Heemstede en Bloemendaal. Daar hebben Ruth Oei (adjunct-hoofd-redacteur), Wessel van Opstal (verantwoordelijk voor de dagelijkse operatie), Bernt Schneiders (bestuursvoorzitter) en Rob de Nieuwe (penningmeester) van Haarlem105 hen rondgeleid. Daarna praatte Haarlem105 de delegatie bij over zowel de bestuurlijke ontwikkelingen als in hoeverre de huidige beperkte financiële middelen hun ambities beïnvloeden. Bijzonder aan het werkbezoek was dat aftredend Raad van Toezicht-lid Pedro van Looij zijn carrière begon bij deze omroep.

Op 8 december 2023 hebben de leden van de Raad van Toezicht in besloten kring hun jaarlijkse interne evaluatie gehouden. De belangrijkste actiepunten voor 2024 uit deze evaluatie zijn:

- Vanaf 2024 wensen de leden meer aandacht te besteden aan ‘permanente educatie’.
- Verder zijn de leden van de Raad van Toezicht voornemens om de Raden van Toezicht van zowel de NPO als RPO in 2024 uit te nodigen voor een collegiaal gesprek.

Andra Leurdijk is tijdens de reguliere Raad van Toezicht-bijeenkomst van 8 december 2023 benoemd als tweede lid van het auditcomité naast Jan Hoek. De heer Hoek, die als algemeen lid de portefeuille financiën beheert, heeft als auditcomité in 2023 de financiële agendapunten besproken met de directeur-bestuurder, voorafgaand aan de bijeenkomsten van de Raad van Toezicht. Dit betrof voornamelijk de financiële rapportages, de doelmatigheid van de ondernomen

activiteiten, risicoanalyses, de begroting en de jaarrekening. Aan de hand hiervan heeft de NLPO de interne inhoudelijke en financiële analyses in 2023 verder aangescherpt.

De voorzitter van de Raad van Toezicht heeft in 2023 maandelijks overleg gevoerd met de directeur-bestuurder. Samen met Pedro van Looij heeft de voorzitter (als leden van de remuneratiecommissie) het jaarlijkse evaluatiegesprek over 2022 begin 2023 gevoerd met de directeur-bestuurder. De remuneratiecommissie bestaat vanaf 2024 uit Paul Luijten en Marianne Schuurmans. Het jaarlijkse evaluatiegesprek met de directeur-bestuurder over 2023 staat gepland voor begin 2024. Daarnaast heeft de voorzitter samen met Andra Leurdijk de gesprekken met de kandidaten voor de vacature binnen de Raad van Toezicht in 2023 gevoerd.

Op de eerste vergadering van de Raad van Toezicht in 2024 kijken de leden opnieuw naar de onderliggende taakverdeling. Die verdeling stellen ze vast in het kennis-en-ervaringsoverzicht. De leden bepalen dan ook wie namens de Raad van Toezicht aanspreekpunt is voor het onderdeel compliance, een rol die Pedro van Looij tot zijn aftreden vervulde.

Tijdens de eindejaarsborrel van de NLPO in het Top 2000 Café in Beeld & Geluid op 9 december 2023 heeft de NLPO op een ontspannen en gezellige manier met de genodigden teruggekeken op een hectisch en enerverend jaar. Ook heeft de NLPO bij deze gelegenheid afscheid genomen van Pedro van Looij als lid van de Raad van Toezicht. Tijdens deze bijeenkomst heeft de Raad van Bestuur mede namens de Raad van Toezicht gememoreerd hoe de heer Van Looij zich acht jaar lang, vanaf de oprichting van de stichting, met veel toewijding en vol enthousiasme heeft ingezet voor de lokale omroepsector.

Het huishoudelijk reglement van de Raad van Toezicht en het rooster van aftreden staan op de website van de NLPO. Naar het oordeel van de Raad van Toezicht is er geen sprake van onverenigbare functies.

De Raad van Toezicht volgt de Integriteitscode Publieke Omroep 2021 (die is vastgelegd in zijn huishoudelijk reglement) en heeft de bepalingen en aanbevelingen van die code in 2023 nageleefd.

Verslag College van Omroepen

Het College van Omroepen vertegenwoordigt als adviesorgaan alle bij de NLPO aangesloten lokale omroepen. Het orgaan is goed op de hoogte van het beleid van de NLPO. De leden van het college vormen een afspiegeling van de verschillende typen omroepen binnen de sector: van kleine tot grote omroepen. Per 1 januari is Marcel Middelveld, voorzitter van Salland1, toegetreden tot het college vanuit kiesgroep 1 die omroepen vertegenwoordigt met een omzet tot 150.000 euro.

Het college adviseerde in 2023 de directeur-bestuurder gevraagd en ongevraagd over het gevoerde beleid (via bespreking van de kwartaalrapportages, het jaarplan en jaarverslag). Daarnaast vervulde het college ook een belangrijke rol binnen de verschillende overleggen met de stakeholders. Bijvoorbeeld doordat de voorzitter van het college regelmatig deelnam aan de periodieke overleggen van de ambtelijke ‘Werkgroep Vernieuwing Bestel Lokale Omroep’ die vanaf juli 2022 bestaat uit een vertegenwoordiging van het ministerie van OCW, de NLPO, het Commissariaat voor de Media en de VNG. Via deze rol is het college betrokken bij de voorgenomen stelselwijziging. Verder had de secretaris van het college namens het CvO van de NLPO zitting in de stuurgroep van het experiment ‘Versterking lokale journalistiek door samenwerking’ een experiment van de NLPO, de RPO en de NOS dat in 2023 is afgerond. En hebben twee leden van het college deelgenomen aan de bijeenkomsten ter voorbereiding op het ‘Publiek Journalistiek Huis’, samen met de RPO en NOS. In mei 2023 hebben verschillende leden van het college deelgenomen aan verschillende informatiebijeenkomsten over de subsidieregeling van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek in Akersloot, Apeldoorn, Goes, Groningen en Venlo. Ook waren de leden van het college aanwezig op de door de Raad van Toezicht georganiseerde gezamenlijke themabijeenkomst op 12 mei 2023 en het daaraan gekoppelde werkbezoek aan Haarlem105 (zie verslag Raad van Toezicht hierboven). Verder heeft het college een belangrijke inhoudelijke bijdrage geleverd aan de NLPO-bijeenkomst over de toekomstige stelselwijziging voor de achterban op 7 oktober in Ede.

In overeenstemming met de statuten heeft het college in 2023 twee bijeenkomsten laten organiseren voor de aangesloten omroepen. De bijeenkomsten waren onderdeel van de inspiratiedagen die de NLPO in 2023 heeft georganiseerd in april en november. De sessie van 15 april 2023 had de titel ‘De lokale omroep

vernieuwt!’ waarbij dieper is ingegaan op de rol van de NLPO en het College van Omroepen. Tijdens de inspiratiedag van de NLPO op 4 november 2023 hield het college zijn jaarlijkse verantwoordingssessie. Het heeft de achterban bijgepraat over het gevoerde beleid van het afgelopen jaar en in de gelegenheid gesteld om hierop te reflecteren.

Tevens heeft het college in 2023 de voordracht verzorgd voor de invulling van de vacature binnen de Raad van Toezicht die ontstond omdat de tweede termijn van het lid Pedro van Looij verstreek.

In 2023 heeft het college verder uitvoering gegeven aan zijn besluit uit 2022 om op eigen initiatief omroepen te bezoeken. Doel daarbij was om juist die streken te bezoeken waar de samenwerking tussen de verschillende omroepen moeizaam verloopt en met de deelnemende partijen om tafel te gaan zitten om te begrijpen wat er speelt. Op 21 maart 2023 brachten drie leden vanuit het college een bezoek aan de lokale omroepen die de streek het Vechtdal vormen: RTV Vechtdal in Dalfsen en Ommen, Omroep NOOS in Hardenberg en Delta FM in Twenterand. Op 27 juni 2023 hebben een aantal leden van het college verder RTV Katwijk bezocht om met hen in gesprek te gaan over de voortgang van de streekomroepvorming. Voor 2024 staan drie bezoeken gepland.

In 2023 heeft het college zijn driejarig bestaan geëvalueerd en het volgende geconcludeerd:

- De huidige representatie van de drie kiesgroepen van aangeslotenen (klein, middel en groot) is een verbetering vergeleken met de oude verenigingsstructuur. De leden van het college vormen dankzij een democratisch proces nu meer een echte dwarsdoorsnede van de sector. In de nabije toekomst is volgens het college deze structuur nog steeds bruikbaar. Hoewel de bandbreedte tussen de verschillende vormen van (streek)omroepen kleiner wordt, is het verschil in omvang van begrotingen nog steeds relevant.
- De leden hebben dankzij hun bredere inzet voldoende contactmomenten met omroepen van verschillende groottes en achtergronden, bijvoorbeeld bij de informatiebijeenkomsten, het voorzitterschap van de klankbordgroepen en de college-sessies. De naamsbekendheid van het college, structurele en heldere communicatie over de rol, activiteiten en adviezen aan de achterban zijn punten van verbetering en aandacht voor 2024.

- De werkrelatie en de verstandhouding met zowel de directeur-bestuurder van de NLPO als de leden van de Raad van Toezicht is goed te noemen, waarbij het college de adviserende rol namens de achterban ook in de toekomst wil handhaven.
- De leden van het college zijn van mening dat de inzet van de leden bij externe stakeholders als het ministerie van OCW en bij de verschillende werk- en stuurgroepen een toegevoegde waarde heeft. Ook vinden zij zich daarbij op waarde geschat als adviserend gremium binnen de NLPO, die namens de achterban van de NLPO functioneert.
- De sterk toegenomen werkbelasting en de daarbij behorende vergoeding is een aandachtspunt voor 2024.
- De klankbordgroepen waarvan de leden van het college voorzitter zijn, moeten net als de sector verder professionaliseren. De huidige werkwijze levert namelijk slechts beperkt input op voor advisering vanuit het college. De leden van het college hebben daarom ingestemd met een gewijzigde opzet van de klankbordgroepen in 2024.

- Het college wil in 2024 voorafgaand aan de formele vergadermomenten (indien wenselijk) in besloten kring de agenda bespreken en acties op basis van advies (gevraagd en ongevraagd) in de notulen vastleggen.

In 2024 vinden er verkiezingen plaats en lopen de termijnen van de volgende leden af:

- Ruben Landman: als algemeen lid, die vanuit kiesgroep 2 de lokale omroepen vertegenwoordigt met een omzet tussen de 150.000 en 500.000 euro. Zijn eerste termijn loopt af op 13 maart 2024.
- Eric Horvath: als voorzitter, die vanuit kiesgroep 3 de lokale omroepen vertegenwoordigt met een omzet van 500.000 euro en hoger. Zijn eerste termijn loopt op 24 juni 2024 af.

In 2024 zal het college ook de voordracht verzorgen voor de positie die binnen de Raad van Toezicht vrijkomt doordat Marianne Schuurmans eind 2024 Paul Lijten als onafhankelijke voorzitter opvolgt.

Verslag Klankbordgroepen

In 2023 zijn de bestaande klankbordgroepen geëvalueerd en is vastgesteld dat de huidige groepen onvoldoende aansluiten op de speerpunten uit het Meerjarenbeleidsplan 2023-2027 waar de NLPO sinds januari 2023 mee werkt. Ook bleek uit de evaluatie dat de huidige klankbordgroepen niet goed aansluiten bij de dagelijkse praktijk van de aangesloten omroepen. Verder maakte de naam van de klankbordgroepen niet altijd duidelijk over welke onderwerpen de groep zich nu wel of niet buigt. Daarom heeft de NLPO in samenspraak met het college in 2023 besloten vanaf 2024 te gaan werken met de volgende (nieuwe) klankbordgroepen:

- Journalistiek en programmabeleid
- Bestuur, governance en wet- en regelgeving
- Data, onderzoek en participatie
- Techniek en infrastructuur

De aanmeldingsprocedure voor klankbordgroep leden is begin 2024 van start gegaan. Met deze nieuwe klankbordgroepen nemen we afscheid van onderstaande groepen die drie jaar actief zijn geweest (2021-2023) en waarbij in 2023 de volgende onderwerpen centraal hebben gestaan:

Klankbordgroep Sectorontwikkeling Algemeen

Deze klankbordgroep is in 2023 een keer bij elkaar gekomen, met als belangrijkste bespreekpunten:

- De aankomende stelselwijziging
- De Tweede Kamerverkiezingen
- Het Mediadebat in de Tweede Kamer

Klankbordgroep Collectieve diensten

Deze klankbordgroep is in 2023 drie keer bij elkaar gekomen, met als belangrijkste aandachtspunten:

- 'Projectplan en Aanpak DAB+ Lokale Omroep' en 'Eindrapport NLPO Verkenning DAB+ Tijdelijke Allotments Laag 6', met als doel dat de NLPO in 2024 met een breed gedragen oplossing kan komen voor de uitrol van het DAB+-netwerk in laag 6.
- Nut en noodzaak voor lokale omroepen bepalen om te koppelen met iNOS en de NOS-nieuwsroomfunctionaliteit te gebruiken, met als doel om de samenwerking binnen het publieke bestel op technisch vlak te bevorderen.
- De rol van AI verkennen binnen lokale omroepen, met als output een modelrichtlijn die de NLPO beschikbaar stelt aan lokale omroepen.

Klankbordgroep Professionalisering

Deze klankbordgroep is in 2023 twee keer bij elkaar gekomen, met als belangrijkste aandachtspunten:

- De evaluatie van het NLPO-opleidingsprogramma en advies voor aanvulling van dat programma, onder meer op het gebied van professionaliseren besturen en PBO. De adviezen op dit gebied hebben geresulteerd in (aanvullende) trainingen voor leidinggevendenden bij lokale omroepen, een aanbod daartoe voor bestuurs- en PBO-leden (via de omroepgerichte opleidingen) en twee in 2024 te organiseren bestuursdagen.
- Terugblik Inspiratiedag en bespreking mogelijkheden 2024. De adviezen over de inspiratiedagen hebben onder meer geresulteerd in de optie om deze dagen buiten Hilversum te organiseren. Ook benoemde de groep verschillende thema's, die de NLPO meeneemt in de organisatie van deze dagen in 2024.

Klankbordgroep Lokaal Toereikend Media-aanbod

In 2023 is deze klankbordgroep twee keer bij elkaar gekomen, met als belangrijkste aandachtspunten:

- Een advies over de wijziging van de streekindeling in de omgeving van Eindhoven. De directeur-bestuurder heeft dit advies overgenomen en uitgevoerd. Dit heeft duidelijkheid gegeven over het samenspel van gemeenten die de twee streken rond Eindhoven vormen.
- Een advies voor het aanbrengen van wijzigingen in de criteria van het Keurmerk Nederlandse Streekomroepen. Dit advies heeft ertoe bijgedragen dat er in 2024 nieuwe criteria gaan gelden voor omroepen die het keurmerk hebben behaald of willen behalen.

Jaarrekening 2023

Balans per 31 december 2023

(na voorstel resultaatverdeling)

		<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
<i>Bedragen in €</i>			
Activa			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	20.878	27.908
Totale vaste activa		<u>20.878</u>	<u>27.908</u>
Vlottende activa			
Vorderingen	2	81.161	121.121
Liquide middelen	3	5.842.089	4.333.381
Totale vlottende activa		<u>5.923.250</u>	<u>4.454.502</u>
TOTALE ACTIVA		<u>5.944.128</u>	<u>4.482.410</u>

		<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
<i>Bedragen in €</i>			
Passiva			
Eigen vermogen			
	4	312.626	49.594
Bestemmingsfondsen OLON	5	83.198	103.198
Bestemmingsfondsen NLPO	6	41.976	136.969
Bestemmingsreserves	7	45.577	72.044
		<u>483.377</u>	<u>361.805</u>
Kortlopende schulden	8	5.460.751	4.120.605
TOTALE PASSIVA		<u>5.944.128</u>	<u>4.482.410</u>

Staat van baten en lasten over 2023

		<u>Realisatie 2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>Realisatie 2022</u>
<i>Bedragen in €</i>				
Baten	9			
Eigen inkomsten	10	1.451.089	1.417.193	1.381.559
Bijdragen/Subsidies	11	2.793.615	1.759.187	1.895.852
		<u>4.244.704</u>	<u>3.176.380</u>	<u>3.277.411</u>
Lasten	12	302.429	310.738	255.828
Beheerlasten personeel	13	1.442.881	1.493.563	1.310.580
Kosten ten laste van bestemmingsreserves en - fondsen	14	141.460	100.000	181.893
Activiteitenlasten	15	2.235.242	1.368.471	1.686.832
Totaal van som der kosten		<u>4.122.012</u>	<u>3.272.772</u>	<u>3.435.133</u>
Saldo uit gewone bedrijfsvoering		122.692	-96.392	-157.722
Financiële baten en lasten	16	-1.120	-3.000	-4.964
Exploitatieresultaat		<u>121.572</u>	<u>-99.392</u>	<u>-162.686</u>
Resultaatbestemming				
Bestemmingsreserve 50 jaar lokale omroep		-		34.306
Algemene reserve		121.572		-196.992
		<u>121.572</u>		<u>-162.686</u>

WNT-verantwoording 2023 NLPO

Voor de verantwoording van de WNT zijn de tabellen van BZK gebruikt. Voor de NLPO zijn alleen de tabellen 1a en 1c van toepassing. Er zijn geen leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking volgens 1b. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking zijn voor het verslagjaar 2023 niet van toepassing. Ten aanzien van de overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT zijn naast de hierboven vermelde functionarissen geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

De WNT is van toepassing op NLPO. Het voor NLPO toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 (Algemeen bezoldigingsniveau). In afwijking van het van toepassing zijnde wettelijke bezoldigingsmaximum 2023 ad € 223.000 heeft de raad van toezicht besloten om het bezoldigingsmaximum voor de media instellingen 2023 cat. A ad €158.000 van toepassing te laten zijn voor de directeur-bestuurder. De RvT wijkt hierbij nadrukkelijk in positieve zin af van het wettelijk maximum.

Bezoldiging topfunctionarissen (meer en minder dan € 1.900,-)

Gegevens 2023

bedragen x € 1

	M.M. Visch
Functiegegevens	<i>Directeur bestuurder</i>
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	153.244
Beloningen betaalbaar op termijn	16.752
<i>Subtotaal</i>	<i>169.996</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	169.996

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan N.v.t.

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling N.v.t.

Gegevens 2022

bedragen x € 1

	M.M. Visch
Functiegegevens	<i>Directeur bestuurder</i>
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01– 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	151.448
Beloningen betaalbaar op termijn	16.563
<i>Subtotaal</i>	<i>168.011</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	168.011

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan N.v.t.

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling N.v.t.

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023

bedragen x € 1

	P. Luijten	J.Hoek	A. Leurdijk	P.T.B. van Looij	M.H.F. Schuurmans	J.M. Hiddema Haan
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12	01/01 – 31-12	01/01 – 31/12	01/01 – 08/12	01/01 – 31-12	08/12 - 31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	5.580	3.720	3.615	3.720	3.720	0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	33.450	22.300	22.300	20.895	22.300	1.405
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	5.580	3.720	3.615	3.720	3.720	0
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2022

bedragen x € 1

	P. Luijten	J. Hoek	A. Leurdijk	P.T.B. van Looij	M.H.F. Schuurmans	J.M/ Hiddema Haan
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 -31/12	01/01 – 31/12	N.v.t.
Bezoldiging						
Bezoldiging	5.432	3.615	3.615	3.615	3.615	0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	32.400	21.600	21.600	21.600	21.600	0

Jaarverslag 2023

Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO)

Postadres

Postbus 62
1200 AB Hilversum

Bezoekadres

Media Parkboulevard 1 (Beeld en Geluid gebouw)
1217 WE Hilversum

(035) 820 03 83
info@nlpo.nl

www.nlpo.nl